

V Bruseli 17. júla 2025
(OR. en)

11765/25

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0543(COD)**

RECH 331	CLIMA 282
COMPET 758	AGRI 360
IND 283	TRANS 313
MI 557	SAN 470
EDUC 329	BIOTECH 3
TELECOM 251	CADREFIN 109
ENER 379	CODEC 1046
ENV 721	IA 91

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	16. júla 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 543 final
Predmet:	Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa ustanovuje rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa na obdobie 2028 – 2034, stanovujú pravidlá účasti na ňom a pravidlá šírenia jeho výsledkov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/695

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 543 final.

Príloha: COM(2025) 543 final

V Bruseli 16. 7. 2025
COM(2025) 543 final

2025/0543 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa ustanovuje rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa na obdobie 2028 – 2034, stanovujú pravidlá účasti na ňom a pravidlá šírenia jeho výsledkov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/695

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele

Týmto návrhom sa ustanovuje desiaty rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa, ktorý je kľúčovým nástrojom na dosiahnutie politických ambícií uvedených v návrhu Komisie na nasledujúci dlhodobý rozpočet EÚ (2028 – 2034) a politických priorít na roky 2024 – 2029 stanovených v usmerneniach predsedníčky von der Leyenovej – *Európa má na výber*.

Tento návrh vychádza z jednej z najsilnejších značiek Európy a najväčšieho programu v oblasti výskumu a inovácií na svete – Horizont Európa –, pričom výskum a inovácie stavia do centra hospodárskej a investičnej stratégie Únie. Presadzuje jednoduchosť a flexibilitu, čo umožní, aby sa výdavky EÚ vynakladali rýchlejšie a strategickejšie, a to vďaka jasnejším pravidlám a transparentnejším postupom pre žiadateľov a zainteresované strany.

EÚ sa nachádza na rozhodujúcej križovatke. Zmena klímy, technologické narušenie, meniace sa geopolitika a demografické trendy zásadne menia našu spoločnosť a hospodárstvo. Aby si Európa zachovala konkurencieschopnosť, odolnosť a jednotu, musí uprednostniť výskum a inovácie. Len investovaním do vedy, posilňovaním postavenia našich občanov a podnikateľov a spolupracou môžeme vybudovať udržateľnejšiu, bezpečnejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu pre všetkých.

Táto nevyhnutnosť je zdôraznená v správe o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti, v ktorej sa inovácie považujú za ústredný prvok schopnosti Európy znovu dosiahnuť rast produktivity. Správa Enrica Lettu o budúcnosti jednotného trhu a správa expertnej skupiny Komisie o priebežnom hodnotení programu Horizont Európa takisto zdôraznili potrebu toho, aby EÚ zvýšila úsilie zamerané na inovácie v záujme svojej konkurencieschopnosti, udržateľnosti a bezpečnosti.

Európa musí zvýšiť svoje investície do inovácií a riešiť svoje slabé stránky, ktoré sa začínajú prekážkami, ktoré lemujú cestu od inovácie až po komercializáciu. Podpora výskumu a inovácií verejným sektorom sa musí zaoberať aj nedostatkami európskeho ekosystému výskumu a inovácií a inovačnej výkonnosti tak na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ.

V reakcii na to sa v tomto návrhu predkladá zjednodušený program Horizont Európa so zmeneným zameraním, ktorého cieľom je posilniť vedeckú a technologickú základňu EÚ, podporiť obeh a využívanie vedomostí, technológií a inovácií a využiť nástroje financovania z prostriedkov EÚ v záujme maximálnej pridanej hodnoty v snahe dosiahnuť katalytický účinok na ďalšie verejné a súkromné investície v členských štátoch.

Konkrétnejšie cieľom programu Horizont Európa je:

- presadzovať základné hodnoty vedeckej slobody a otvorenosti,
- rozšíriť vynikajúcu vedomostnú základňu Európy zameraním sa na pridanú hodnotu EÚ,
- zlepšiť výskumné kariéry a prilákať najlepších výskumných pracovníkov v Európe aj mimo nej v súlade s prístupom „Vyberte si Európu“,
- mobilizovať verejné a súkromné investície v úplne celom reťazci výskumu a inovácií – od základného výskumu až po komercializáciu na trhu,

- prispievať k zvýšeniu investícií do inovácií, a to najmä podporou inovácií v celej Európe a zvyšovaním súdržnosti medzi schémami financovania z prostriedkov EÚ a investíciami členských štátov,
- využiť potenciál rozpočtu EÚ na zníženie rizika a uvoľnenie väčších investičných príležitostí. Zamerať investície na strategické priority EÚ vrátane jednotného trhu, prechodu na čistú energiu, dekarbonizácie, obehovosti, digitalizácie, bezpečnosti, odolnosti a sociálnej súdržnosti,
- zlepšiť prístup k finančným prostriedkom EÚ pomocou rýchlejších, užívateľsky orientovaných, zjednodušených a harmonizovaných postupov s cieľom rozšíriť účasť a urýchliť dosahovanie výsledkov.

V nadväznosti na odporúčania v správe o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti bude cieľom programu Horizont Európa:

- zamerať zdroje na strategické priority pri súčasnom zachovaní povahy výskumu zdola nahor,
- zvýšiť potenciál verejno-súkromných partnerstiev vďaka zjednodušenému prostrediu,
- zvýšiť podporu prelomových inovácií,
- zjednodušiť prístup prijímateľov k programu.

Program Horizont Európa tvorí:

- nariadenie, ktorým sa ustanovuje rámcový program pre výskum a inovácie s názvom Horizont Európa na obdobie 2028 – 2034 (podľa článku 182 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie – ďalej len „ZFEÚ“),
- osobitný program na vykonávanie programu „Horizont Európa“ (podľa článku 182 ods. 3 ZFEÚ),
- súvisiace posúdenie vplyvu (v prípade Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť) a legislatívne finančné výkazy.

Program Horizont Európa bude úzko prepojený s nariadením, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre konkurencieschopnosť (ECF), s cieľom zaručiť bezproblémový postup od základného výskumu k aplikovanému výskumu až po startupy a scaleupy, ktorý bude obsahovať jednotný súbor pravidiel vzťahujúci sa aj na program Horizont Európa. V rámci programu možno podporovať akcie dvojakého použitia.

V nariadení, ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre konkurencieschopnosť na obdobie 2028 – 2034, sa navrhuje vytvorenie osobitného programu pre výskum v oblasti obrany.

Uvedené návrhy doplní jednotný akt, ktorým sa zriaďujú spoločné podniky, čím sa zabezpečia harmonizované pravidlá.

V tomto návrhu sa ako dátum začatia uplatňovania legislatívnych aktov uvádza 1. január 2028.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Program „Horizont Európa“ je v súlade s existujúcimi ustanoveniami Európskej únie v tejto oblasti politiky, ako aj s **jednoduchším, cielenejším a vplyvnejším rozpočtom**.

Rámcový program pre výskum a inovácie je v súlade s **európskym Kompasom konkurencieschopnosti**, ktorý Komisia prijala v januári 2025 a v ktorom sa stanovuje plán na zvýšenie konkurencieschopnosti prostredníctvom kľúčových opatrení v rámci troch

transformačných požiadaviek: nárast investícií do inovácií, spoločný plán dekarbonizácie a konkurencieschopnosti a zníženie nadmerných závislostí a zvýšenie bezpečnosti.

Program „Horizont Európa“ spolu s Európskym fondom pre konkurencieschopnosť pracuje na posilňovaní konkurencieschopnosti, odolnosti, udržateľnosti, vedúceho postavenia v oblasti technológií a sociálnej súdržnosti. Prinášajú **výrazné zjednodušenie** tak z hľadiska počtu programov s prelínajúcimi sa cieľmi, ako aj z hľadiska zjednodušenia realizácie: menej byrokracie a podávania správ, väčšia dôvera, lepšie presadzovanie práva a rýchlejšie vydávanie povolení. Navrhovanou koncepciou programu sa zároveň zabezpečí predvídateľnosť a kontinuita priorít financovania s potrebnou **agilnosťou a flexibilitou**, aby Únia mohla reagovať na vznikajúce alebo nepredpokladané priority.

Kľúčová úloha výskumu a inovácií pri zlepšovaní konkurencieschopnosti vedie k tomu, že verejná podpora výskumu a inovácií má oveľa väčší význam než kedykoľvek predtým, a to najmä na úrovni Únie, na ktorej je táto jej pridaná hodnota nesporná. Spolupráca v rámci celej EÚ má zásadný význam pri riešení globálnych výziev, a to najmä tých spoločenských a environmentálnych. Návrh je plne v súlade s programom Komisie v oblasti výskumu a inovácií a poskytuje stimuly pre členské štáty, tretí sektor a súkromný sektor, aby zvýšili investície a spojili **úsilie o dosiahnutie cieľa investícií na úrovni 3 % HDP Únie** do výskumu a vývoja.

Program podporí plnenie politických cieľov Únie, ako je Dohoda o čistom priemysle, Akčný plán pre kontinent umelej inteligencie, Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu, Odvetvový akčný plán pre európsky automobilový priemysel, Stratégia EÚ pre startupy a scaleupy, Stratégia pre vedy o živej prírode, ako aj ďalšie relevantné iniciatívy v rámci plánu „Vyberte si Európu“.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Návrh je plne v súlade s politikami Únie. V súlade s prioritami Komisie stavia **výskum a inovácie do centra hospodárstva**. Vytvára sa ním **investičná kapacita** na podporu nových nápadov a ich rozvoj na nové inovácie ako služba európskym občanom a ďalším ľuďom.

Výskum a inovácie sú kriticky dôležité v záujme úspešného splnenia priorít Únie v oblastiach, ako je zdravotníctvo, digitálne technológie, transformácia na čistý priemysel, obehové hospodárstvo, inkluzívne a demokratické spoločnosti, biodiverzita a prírodné zdroje, energetika, mobilita, životné prostredie, potraviny, dekarbonizácia, pripravenosť, vesmír a bezpečnosť. Výskum a inovácie sú ústredným prvkom zvyšovania produktivity a konkurencieschopnosti hospodárstva Únie.

Investície do výskumu a inovácií budú dopĺňať **Európsky fond pre konkurencieschopnosť** a budú s ním úzko prepojené a zároveň budú vytvárať synergie s inými programami a nástrojmi viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“). Doplnkovosť a synergia podpory a využívania výskumu a inovácií v rámci dlhodobého rozpočtu Únie a s členskými štátmi sa maximalizuje prostredníctvom **nástroja na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti**, ktorým sa zosúladia priemyselné a výskumné politiky a investície na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni s projektmi spoločného európskeho záujmu alebo s pridanou hodnotou EÚ.

Na základe zamerania mechanizmu riadenia nasledujúceho VFR vrátane nástroja na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti by sa z programu Horizont Európa a Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť mohla financovať súdržná sekvencia medzi výskumom a inováciami, demonštráciou, vývojom a zavedením do praxe, pričom úsilie a financovanie zo strany EÚ a členských štátov, verejného i súkromného sektora by sa zamerali na prevratné projekty s výraznou vedeckou zložkou, čím by sa podporilo vytváranie hodnôt v celej EÚ a strategická autonómia (príklady sú uvedené ďalej).

Možné prevratné projekty:

- Investície do projektu budúceho kruhového urýchľovača Európskej organizácie pre jadrový výskum (CERN) popri ostatných zúčastnených krajinách organizácie CERN. Cieľom je udržať vedúce postavenie Európy vo výskume fyziky častíc. Financovanie (až 20 % celkových nákladov) by mohlo pochádzať z programu Horizont Európa.
- Rozvoj inteligentného a čistého letectva a vedúce postavenie Európy v oblasti lietadiel novej generácie bez emisií CO₂ a automatizovaného manažmentu letovej prevádzky: vyžadovalo by si to partnerstvo s priemyslom spolu so silnou vedeckou a inžinierskou kapacitou a podporou z programu Horizont Európa, ale aj robustnú zložku zavedenia v priemysle z fondu pre konkurencieschopnosť.
- Vybudovanie kvantového počítača pre budúcnosť: pretvoriť Európu na prvý kontinent s kvantovou výpočtovou technikou plne integrovanou do každodenného života s uplatneniami v oblastiach od personalizovanej medicíny až po klimatické modelovanie a riešiť predtým neriešiteľné problémy pre 450 miliónov občanov.
- Vývoj a uplatnenie prvej umelej inteligencie novej generácie na svete. Jej vývoj bude uskutočňovaný európskymi vedcami a priemyslom, v spolupráci s nimi a pre nich, pričom do Európy to priláka najlepšie svetové mysle (a udrží ich v nej). Umelá inteligencia novej generácie by vytvorila vedecké a hospodárske príležitosti značne nad rámec súčasnej vlny umelej inteligencie, vďaka čomu by sa Európa dostala do popredia.
- Dosiahnutie suverenity kritických výskumných údajov v Európe: vytvoriť z Európy naj dôveryhodnejšie miesto na svete pre kritické údaje na účely výskumu, čím sa európskym výskumným pracovníkom, univerzitám a podnikom poskytne nebývalá konkurenčná výhoda pri riešení naliehavých globálnych výziev od zmeny klímy až po pandémie.
- Rozvoj automatizovanej dopravy a mobility v Európe: zlepši sa ňou bezpečnosť dopravy, efektívnosť dopravného toku, znížia emisie a umožní sa inkluzívnejšia doprava.
- Investície do inovatívnych liečebných metód v oblasti ľudskej regenerácie v záujme zdravších životov a silnejšieho hospodárstva: zužitkovať európsku výskumnú excelentnosť a odborné poznatky v oblasti regeneratívnych liečebných metód a zásadne posilniť európsky zdravotnícky priemysel a dostať ho do popredia pri poskytovaní inovatívnych liečebných metód. Tieto liečebné metódy majú potenciál riešiť choroby, ktoré v súčasnosti nie sú vyliečiteľné.
- Podpora zelenej transformácie pomocou energie jadrovej syntézy: prvá komerčná termojadrová elektrárňa schopná vyrábať bezpečnú, konzistentnú a spoľahlivú elektrinu pre domácnosti, podniky a ťažko dekarbonizovateľné energeticky náročné priemyselné odvetvia. Cieľom je prekonať vedecké, technické a technologické výzvy, čo je nevyhnutné, aby „Európa do roku 2034 získala prvenstvo pri zavádzaní elektriny vyrobenej pomocou energie jadrovej syntézy do sústavy“.
- Sprístupnenie Mesiaca Európanom: na dosiahnutie vedúceho postavenia vo vesmírnom hospodárstve musí Európa vyvinúť novú generáciu vesmírnej dopravy a logistiky so schopnosťou vyslať a vrátiť veľmi veľké množstvá nákladu, ako aj vyspelú vesmírnu robotiku s cieľom umožniť prieskum a využívanie vesmírnych zdrojov do roku 2040.

- Na ceste k nulovému znečisteniu vody v EÚ: odolnosť vodných zdrojov si vyžaduje vybudovanie hospodárstva skutočne inteligentne využívajúceho vodu, ktoré všetkým a neustále zabezpečí dostatočné množstvo čistej a cenovo dostupnej vody a sanitáciu, a to aj počas kríz a extrémnych klimatických podmienok. To si vyžaduje podnecovanie prelomových inovácií, uplatňovanie na trhu a rozsiahle zavádzanie koncovými používateľmi, napr. pokiaľ ide o vyspelé technológie úpravy vody na odstraňovanie škodlivých znečisťujúcich látok, ďalej efektívne využívanie vody, technológie, ktoré umožňujú udržateľné opätovné využívanie alebo nahrádzanie vody, ako aj riešenia blízke prírode a odsol'ovacie technológie v snahe zaistiť dostatočné množstvo čistej vody na použitie v priemysle a domácnostiach, chrániť a obnovovať dobrú kvalitu vody a jej dostupnosť pre ekosystémy a zvýšiť konkurencieschopnosť priemyselných odvetví EÚ.
- Budovanie novej kapitoly objavovania a skúmania vnútra našej planéty vývojom, prepojením, riadením a zabezpečením novej generácie európskych technológií a kapacít na pozorovanie oceánov: od vesmíru a vzdušného priestoru po plaváky, plavidlá a podmorské drony a dopravné prostriedky. Európa potrebuje strategickú autonómiu v oblasti celkovej infraštruktúry na pozorovanie oceánov, ako aj príslušných údajov a informačných služieb, aby posilnila svoje vedúce postavenie v politikách týkajúcich sa oceánov: od ochrany a obnovy zdravia oceánov a zvýšenia konkurencieschopnosti a udržateľnosti jej modrého hospodárstva po zlepšenie námornej bezpečnosti a obrany a posilnenie diplomacie EÚ zameranej na oceány.

V koordinácii s Európskym fondom pre konkurencieschopnosť sa akcie programu využijú na primerané riešenie zlyhaní trhu alebo prípadov suboptimálnych investícií bez zdvojovania súkromných investícií alebo ich vytlačania, pričom by mali mať jasnú európsku pridanú hodnotu. Cieľom je zaistiť súlad medzi akciami programu a pravidlami EÚ v oblasti štátnej pomoci a zabrániť neprimeraným narušeniam hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.

Návrh je plne v súlade aj s prístupom uplatneným pri procese koordinácie hospodárskych politík v rámci európskeho semestra na podporu štrukturálnych reforiem v záujme zlepšenia kvality a efektívnosti vnútroštátnych systémov výskumu a inovácií na troch úrovniach: po prvé, prostredníctvom významných investícií do vedeckého a technologického výskumu a inovácií; po druhé, tým, že podnikateľské prostredie bude priaznivejšie pre inovácie a s väčšou ochotou riskovať; po tretie, tým, že sa zabezpečí, aby občania Únie získali podporu počas rýchleho a pre niektorých turbulentného prechodu poháňaného inováciami, digitalizáciou a globálnymi megatrendmi, ako je napr. umelá inteligencia a obehové hospodárstvo.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Program „Horizont Európa“ vychádza z hláv „Priemysel“ a „Výskum a technologický rozvoj a kozmický priestor“ (článok 173 ods. 3, článok 182 ods. 1, článok 183 a článok 188 druhý pododsek) ZFEÚ, ako aj z článku 322 ods. 1 písm. a) ZFEÚ.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Únia má v tejto oblasti spoločnú (súbežnú) právomoc na základe článku 4 ods. 3 ZFEÚ. Po prvé, posilnením spolupráce a integrácie medzi zainteresovanými stranami a naprieč hranicami financovanie z prostriedkov EÚ odstraňuje vnútroštátne prekážky a vytvára kritické množstvo na riešenie spoločných výziev. Po druhé, riešením zlyhaní trhu a suboptimálnych

investičných podmienok a vytváraním hospodárskeho vplyvu EÚ zlepšuje odolnosť hospodárstva, mobilizuje súkromné finančné prostriedky, láka kapitál, zvyšuje produktivitu v celej EÚ a podporuje hospodársky prínosné projekty, ktoré by inak nemuseli uspieť. Podporuje hospodársku súťaž v celej EÚ, čo umožňuje vybrať v rámci nej tie najlepšie vedecké a inovačné myšlienky. Po tretie, posilnením nasmerovania investícií a združovaním zdrojov EÚ dokáže lepšie riešiť celouijné výzvy a presadzovať spoločné priority, ako je digitálna a zelená transformácia.

Tento prístup na úrovni EÚ podporuje prelomové inovácie a strategické ciele a prekonáva obmedzenú koordináciu medzi členskými štátmi. Napríklad v *ex post* simuláciách sa odhaduje, že bez financovania výskumu a infraštruktúr z prostriedkov EÚ v priebehu desaťročí by sa základné inovácie, ako sú vakcíny proti ochoreniu COVID-19 založené na mRNA, oneskorili o mesiace, čo by spomalilo kriticky dôležité rýchle uvoľnenie na trh a následné spoločenské prínosy.

- **Proporcionalita**

Opatrenia na úrovni Únie umožnia nadnárodnú spoluprácu a celosvetovú hospodársku súťaž s cieľom zabezpečiť, aby sa vybrali najlepšie návrhy. To nielen zvýši úroveň excelentnosti a poskytne zviditeľnenie vedúceho výskumu a inovácií, ale aj podporí nadnárodnú mobilitu a priláka najlepšie talenty z celého sveta. Program na úrovni Únie má najlepšie predpoklady na to, aby mohol prevziať vysokorizikové a dlhodobé výskumné a vývojové činnosti, čím sa bude podieľať na riziku a vytvorí rozsah pôsobnosti a úspory z rozsahu, ktoré by sa inak nedali dosiahnuť. Budú sa vyhľadávať vzájomné prepojenia s vnútroštátnymi iniciatívami, a to najmä v oblasti inovácií.

Môžu využívať ďalšie verejné a súkromné investície do výskumu a inovácií; prispievať k ďalšiemu posilňovaniu európskeho prostredia v oblasti výskumu a inovácií a urýchliť komercializáciu a šírenie inovácií. Programy na úrovni Únie môžu takisto podporovať tvorbu politiky a ciele politiky.

Navrhané opatrenia nepresahujú rámec toho, čo sa vyžaduje pre ciele Únie.

- **Výber nástroja**

Výskum a inovácie si vzhľadom na svoj dlhodobý charakter, pre ktorý je typický prístup zdola nahor, vyžadujú nezávislý, integrovaný a predvídateľný samostatný program, ktorý zabezpečí správne podmienky na podnecovanie nových myšlienok a ich uvedenie na trh. Na umožnenie prelomových riešení je nevyhnutné zachovať nezávislosť výskumu a inovácií a zabezpečiť kontinuitu financovania. Program „Horizont Európa“ si preto napriek svojej úzkej prepojenosti s Európskym fondom pre konkurencieschopnosť zachoval svoj nezávislý právny základ, ktorý sa vyžaduje v zmysle článku 182 ZFEÚ, ako aj svoju značku a pozitívnu medzinárodnú povest', pričom ako dôveryhodný rámec pre excelentnosť, spoluprácu a vplyv buduje na svojom dlhodobom preukázanom úspechu.

Tento právny akt vytvára práva a povinnosti pre prijímateľov, ktoré sú záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch Únie a v krajinách pridružených k rámcovému programu pre výskum a inovácie.

3. VÝSLEDKY RETROSPEKTÍVNYCH HODNOTENÍ, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Retrospektívne hodnotenia/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Retrospektívne hodnotenia a kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov majú zásadný význam na zabezpečenie toho, aby nasledujúci rámcový program pre výskum a inovácie vychádzal z fungujúcich postupov a zlepšil to, čo nefunguje. Posúdením účinnosti, efektívnosti a súdržnosti minulých opatrení tieto preskúmania poskytujú kritické dôkazy na formovanie lepších politických koncepcií, zníženie zbytočnej regulačnej záťaže a zosúladienie nástrojov financovania s vyvíjajúcimi sa vedeckými, technologickými a spoločenskými potrebami. Prispieva to k reaktívnejšiemu, vplyvnejšiemu a nadčasovejšiemu výskumnému a inovačnému ekosystému.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

V rámci príprav na nasledujúci VFR od roku 2028 Európska komisia uskutočnila verejnú konzultáciu s cieľom získať názory na financovanie z prostriedkov EÚ v záujme konkurencieschopnosti.

Počas verejnej konzultácie, ktorá sa konala od 12. februára do 7. mája 2025, bolo získaných 2 034 odpovedí na prieskum a 462 pozičných dokumentov s výraznou účasťou občanov EÚ (26 %), akademickej obce (22 %) a verejných orgánov (13 %) spolu s podnikmi, MVO a ďalšími sieťami zainteresovaných strán.

Väčšina respondentov, ktorí mali skúsenosti s programom Horizont Európa, vyjadrila pozitívne názory na proces financovania od identifikácie možností financovania až po relevantnosť a zrozumiteľnosť výziev. Ako hlavné slabé miesta však zdôraznili postup podávania žiadostí a celkový harmonogram, pričom vyzdvihli potrebu zjednodušenia, zrozumiteľnosti a lepšej súdržnosti s cieľom zlepšiť prístupnosť, a to najmä pre MSP a nových žiadateľov. Respondenti považovali fragmentáciu podpory v rámci celého investičného procesu za prekážku konkurencieschopnosti, konkrétne v súvislosti s nedostatočnými investíciami do výskumu a inovácií.

Verejná konzultácia bola doplnená cieleným oslovovaním kľúčových skupín zainteresovaných strán v priemysle, ako aj v oblasti výskumu a inovácií. Zainteresované strany venujúce sa výskumu a inováciám sa aktívne zapájajú do formovania diskusie o budúcej úlohe výskumu a inovácií pre konkurencieschopnosť EÚ, a to najmä v nadväznosti na uverejnenie politických usmernení Komisie v júli 2024 a Kompasú konkurencieschopnosti vo februári 2025.

- **Externá expertíza**

Táto iniciatíva vychádza z troch kľúčových externých správ: Maria Draghiho o konkurencieschopnosti EÚ, Enrica Lettu o budúcnosti jednotného trhu a expertnej skupiny Komisie o priebežnom hodnotení programu Horizont Európa.

Všetky tri správy sa zhodujú vo svojom hlavnom poslanstve: **Európa musí inovovať, prispôbiť sa a zaujať vedúce postavenie** na zaistenie svojej konkurencieschopnosti, prosperity, udržateľnosti a bezpečnosti. Ich kombinovaná analýza poskytuje pevný analytický a politický základ pre navrhovaný rámcový program pre výskum a inovácie a širšiu strategickú orientáciu Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť.

- **Posúdenie vplyvu**

Tento návrh je podporený komplexným posúdením vplyvu Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, ktorého súčasťou bolo 14 programov prispievajúcich ku konkurencieschopnosti EÚ.

Podľa politických usmernení Komisie má nasledujúci VFR ambíciu byť cielenejší, jednoduchší a vplyvnejší. Koncepcia nového VFR sa preto bude značne líšiť od súčasnej štruktúry. Vzhľadom na tento osobitný prípad prípravy nového VFR chýbalo v posúdení vplyvu niekoľko kľúčových prvkov. Výbor pre kontrolu regulácie sa preto výnimočne rozhodol vydať stanovisko bez kvalifikácie.

Výbor pre kontrolu regulácie poznamenal, že správa obsahuje značné nedostatky, okrem iného pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti, riadenie a súdržnosť s ostatnými časťami VFR. Tieto nedostatky sa riešili v legislatívnych návrhoch Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, ako aj programu Horizont Európa.

V súlade s potrebou „jednoduchosti a flexibility, rýchlosti a strategického zamerania“ stanovenou v politických usmerneniach sa v posúdení vplyvu hodnotili tri možnosti ovplyvňujúce koncepciu financovania z prostriedkov EÚ, a to od pokračovania daných 14 programov týkajúcich sa konkurencieschopnosti až po ich konsolidáciu do fondu pre konkurencieschopnosť:

- A) takmer bez opatrení: len minimálna koordinácia;
- B) posilnená koordinácia medzi existujúcimi programami (jednotný súbor pravidiel);
- C) konsolidácia programov v rámci nového Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť v podobe jedného alebo dvoch samostatných aktov.

Konsolidácia programov v podobe dvoch samostatných aktov, teda riešenie, s ktorým sa ráta v možnosti C, sa považovala za najlepšiu možnosť politiky, ktorou by sa zachovala značka „Horizont Európa“ a ktorá by zároveň v plnej miere prispela k cieľom fondu pre konkurencieschopnosť vďaka integrácii z hľadiska cieľov, štruktúry, riadenia a pravidiel týchto dvoch aktov. Touto možnosťou sa zároveň vytvárajú vhodné podmienky pre samostatný rámcový program pre výskum a inovácie v záujme ochrany integrity výskumu a inovácií, ako aj dodržanie požiadaviek v článku 182 ZFEÚ. S týmto stanoviskom sa stotožnil Európsky parlament, členské štáty a tretie krajiny, ktoré sú aktuálne pridružené k programu Horizont Európa.

- **Zjednodušenie**

Zjednodušenie je **prierezovou prioritou** Komisie s cieľom znížiť zaťaženie a nadmernú zložitosť v prospech rýchlosti a flexibility.

Je zrejmé, že zjednodušenie sa týka aj Rámcového programu pre výskum a inovácie, keďže ide o najväčší program Únie realizovaný v rámci priameho riadenia. Zjednodušenie v prospech prijímateľov sa dosiahne okrem iného prostredníctvom:

- **skráteneho trvania pracovného programu s menej normatívnym programovaním:** zníženie celkového počtu tém, skrátenie opisov tém a minimalizácia tém v rámci jedného projektu,
- **štandardne otvorených tém:** menej normatívny charakter s väčšou slobodou žiadateľov zvoliť si rôzne spôsoby dosahovania očakávaných výsledkov,
- **kontinuity a ďalšieho zjednodušenia prostredia poskytovania financovania:** nebude sa vôbec rozlišovať medzi výskumnými a inovačnými akciami na jednej strane a inovačnými akciami na strane druhej, ale zavedie sa jednotná miera

financovania do výšky až 100 % s výnimkou subjektov zameraných na tvorbu zisku, ktoré nie sú MSP, s mierou financovania do výšky až 70 %. Miery financovania budú najvyššie, pričom sa môžu znížiť, ak to bude opodstatnené na vykonávanie konkrétnych akcií,

- **vyššej miery používania zjednodušeného vykazovania nákladov:** budujúc na skúsenostiach získaných pri pilotných projektoch jednorazových platieb v rámci programu Horizont 2020 a ich širšieho uplatňovania v rámci programu Horizont Európa sa financovanie pomocou jednorazových platieb stane štandardnou formou príspevku Únie, pokiaľ sa nestanoví inak. Využijú sa aj iné zjednodušené formy nákladov vrátane jednotkových osobných nákladov. Cieľom týchto zjednodušujúcich opatrení je podporiť širšiu účasť, najmä zo strany nových žiadateľov a menších subjektov, a zároveň zachovať správne finančné riadenie a kontrolu.

Spolu s bezprecedentným úsilím o zjednodušenie sa dosiahne **rýchlejšie vykonávanie** programu Horizont Európa skrátením maximálnej lehoty na udelenie grantu na sedem mesiacov, čo je jeden z najrýchlejších časov udelenia grantu v rámci programov EÚ a o dva mesiace rýchlejšie oproti maximálnej lehote na udelenie grantu stanovenej v nariadení o rozpočtových pravidlách.

Závazok Európskeho parlamentu, ako aj Rady dodržiavať zásadu zjednodušenia pri riadnom legislatívnom postupe bude kľúčový.

- **Základné práva**

Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie a iných medzinárodných dohovoroch o ľudských právach, ktorých zmluvnými stranami sú členské štáty a Únia.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Rozpočet všetkých návrhov je uvedený v bežných cenách. Komisia môže na základe analýzy nákladov a prínosov na vykonávanie programu Horizont Európa aj naďalej využívať výkonné agentúry.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Táto iniciatíva sa bude monitorovať prostredníctvom výkonnostného rámca pre rozpočet na obdobie po roku 2027, ktorý je zahrnutý v samostatnom návrhu. Vo výkonnostnom rámci sa stanovuje správa o vykonávaní počas fázy vykonávania programu, ako aj retrospektívne hodnotenie, ktoré má prebehnúť v súlade s článkom 34 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Hodnotenie sa vykoná v súlade s usmerneniami Komisie pre lepšiu právnu reguláciu a bude založené na ukazovateľoch relevantných z hľadiska cieľov programu.

- **Ďalšie horizontálne aspekty vzťahujúce sa na návrh**

Zásady programu: Programom sa zabezpečí účinné presadzovanie hodnôt a zásad európskeho výskumného priestoru a Paktu pre výskum a inováciu v Európe, a to najmä etiky a integrity vo výskume a inováciách, slobody vedeckého bádania, rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, otvorenej vedy a podpory atraktívnych výskumných kariér a mobility.

Medzinárodná spolupráca sa ešte viac posilní s cieľom prispieť ku konkurencieschopnosti a excelentnosti Únie v oblasti výskumu a inovácií a bude slúžiť na vyváženie rizika a prínosov spolupráce s tretími krajinami a so subjektmi z tretích krajín.

Zhodnotenie a šírenie: V snahe zlepšiť konkurencieschopnosť Únie a v súlade so stratégiou Komisie na zhodnotenie sa zavedú osobitné podporné nástroje s cieľom uľahčiť a urýchliť proces zhodnocovania a zabezpečiť, aby sa výsledky výskumu premietli do uplatnenia v reálnom svete. Verejné investície do výskumu a inovácií sa tak premieňajú na nové trhové príležitosti a hmatateľnú hodnotu pre spoločnosť a priemysel.

Zosúladenie strategického riadenia s fondom pre konkurencieschopnosť a nástrojom na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti.

• **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Program Horizont Európa stavia na posolstve viac ako 40 rokov investícií EÚ do výskumu a inovácií. Bol vytvorený na podporu vedy, ochranu základných hodnôt nezávislosti a otvorenosti, ako aj zlepšovanie vynikajúcej vedomostnej základne Európy a zvyšovanie konkurencieschopnosti EÚ. Jeho koncepcia je navrhnutá na zvýšenie súdržnosti a výkonnosti.

Navrhuje sa využiť štruktúru štyroch pilierov.

- Cieľom **piliara I „Excelentná veda“** je posilniť vedeckú základňu EÚ, prilákať špičkové talenty, podporiť excelentný výskum v Európe a poskytnúť najlepšie vedecké poznatky pre politiky EÚ. Excelentnosť a mobilita vo výskume sú stredobodom ambície Európy byť najlepším miestom na svete na uskutočňovanie výskumu: „Vyberte si Európu“. V tejto súvislosti tento pilier zahŕňa:
 - Európsku radu pre výskum (ďalej len „ERC“): ERC sa rozšíri s cieľom zvýšiť jej schopnosť podpory výskumu na hraniciach poznania so zameraním na financovanie excelentných výskumných pracovníkov a ich tímov,
 - akcie Marie Curie-Skłodowskej (ďalej len „MSCA“): MSCA budú naďalej podporovať odbornú prípravu a kariérny rast v oblasti výskumu,
 - vedu pre politiky EÚ: nejadrové priame akcie Spoločného výskumného centra (JRC).
- Cieľom **piliara II „Konkurencieschopnosť a spoločnosť“** je podporovať kolaboratívny výskum a inovácie v oblastiach s veľkým spoločenským vplyvom so zameraním na riešenie globálnych spoločenských výziev a posilnenie konkurencieschopnosti EÚ. Tento pilier bude mať podobnú štruktúru ako oblasti intervencie v Európskom fonde pre konkurencieschopnosť a jeho štyri segmenty politiky. Zaisťujú sa tým súdržná podpora počas celého investičného procesu. Popri tom sa segment politiky špecifický pre nový program Horizont Európa bude zaoberať výskumom zdola nahor, a to najmä v oblastiach globálnych spoločenských výziev, ako je migrácia, dezinformácie a ochrana, posilňovanie a podpora demokracie, ako aj spoločenská a hospodárska transformácia, inkluzívne spoločnosti a sociálna súdržnosť. Strategická tvorba programu kolaboratívneho výskumu bude čerpať informácie od interného hodnotiaceho subjektu – Monitorovacieho strediska pre vznikajúce technológie, ktoré sa uvádza v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]* [Európsky fond pre konkurencieschopnosť]¹. Partnerstvá zostanú kľúčovým nástrojom programu a budú fungovať na základe synergií s Európskym fondom pre konkurencieschopnosť v rámci príslušných riadiacich procesov.

¹ Ú. v. EÚ C , , s. .

Navrhujú sa radikálne zjednodušenie a zefektívnenie ich realizácie a organizácie. Partnerstvá môžu mať rôzne formy: od verejno-verejno-súkromných až po verejno-verejné či verejno-súkromné.

- Cieľom **piliara III „Inovácie“** je podporovať inovácie v Európe so zameraním na podporu vývoja nových výrobkov, služieb a obchodných modelov. Tento pilier zahŕňa:
 - Európsku radu pre inovácie (ďalej len „EIC“): EIC bude podporovať inovačné startupy a MSP so zameraním na podporu prelomových inovácií a podnikania. Rozšíri sa o tieto aspekty:
 - viac prvkov „ARPA“ pri jej operáciách, keď sa vysokorizikové projekty podporujú vo fázach alebo sa prerušia na základe ich potenciálu prinášať prelomové riešenia, čo posúdia odborní programoví manažéri. Ešte viac sa rozvinú prepojenia vedúce od ERC alebo kolaboratívnych výskumných projektov k EIC v záujme rýchlejšej komercializácie a rozširovania prelomových technológií,
 - prístup „DARPA“ zameraný na podporu startupov v oblasti obrany a dvojakého použitia a na ich rozširovanie, a to pri plnej komplementárnosti s činnosťami nástroja ECF InvestEU a programu EÚ pre inovácie v oblasti obrany a iniciatívy CASSINI (iniciatíva pre podnikanie v oblasti vesmíru),
 - poskytne bezprecedentnú príležitosť na podporu startupov a scaleupov v oblasti špičkových technológií dvojakého použitia a obrany vrátane tých, ktoré sa považujú za strategické a kritické pre záujmy Únie a jej členských štátov, ktoré potrebujú cieľenú priamu podporu a nemajú možnosť prístupu k dostatočnému kapitálu z trhu,
 - úzka koordinácia a súčinnosť so segmentmi politiky Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, pokiaľ ide o vymedzenie „výziev“,
 - existujúce financovanie scaleupov v oblasti špičkových technológií v rámci Európskeho fondu pre scaleupy ohláseného v Stratégii pre startupy a scaleupy sa bude realizovať za podmienok dohodnutých v súčasnom VFR. Celé financovanie budúcich scaleupov sa bude uskutočňovať v rámci Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť,
 - inovačné ekosystémy vrátane činností na podporu integrácie vedomostného trojuholníka – vysokoškolského vzdelávania, výskumu a inovácií a podnikania – v celej Únii.

Ráta sa s úzkou spoluprácou medzi kolaboratívnym výskumom v rámci piliara II a podporou startupov a scaleupov v rámci piliara III s cieľom posilniť stranu dopytu, pokiaľ ide o startupy a scaleupy, ich prepojením s veľkými korporáciami v Európe a uľahčením inováčných opatrení verejného obstarávania na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni.

- Cieľom **piliara IV „Európsky výskumný priestor“** je podporovať rozvoj jednotného európskeho výskumného priestoru (ďalej len „EVP“) so zameraním na podporu excelentnosti, inkluzívnosti a vplyvu. Tento pilier zahŕňa:
 - politiku EVP: táto zložka podporí rozvoj politiky EVP so zameraním na podporu excelentnosti, inkluzívnosti a vplyvu,

- výskumné a technologické infraštruktúry: táto zložka podporí rozvoj a prevádzku výskumných a technologických infraštruktúr, čo po prvý raz bude zahŕňať podporu kapitálových výdavkov,
- rozširovanie účasti a šírenie excelentnosti: táto zložka podporí rozvoj výskumných a inovačných kapacít vo všetkých regiónoch Európy.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa ustanovuje rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa na obdobie 2028 – 2034, stanovujú pravidlá účasti na ňom a pravidlá šírenia jeho výsledkov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/695

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 173 ods. 3, článok 182 ods. 1, článok 183, článok 188 druhý pododsek a článok 322 ods. 1 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov³,

so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov (1),

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Cieľom Únie je posilniť svoju vedeckú a technologickú základňu prostredníctvom posilnenia európskeho výskumného priestoru (ďalej len „EVP“), v rámci ktorého je zaručený voľný pohyb výskumných pracovníkov, vedeckých poznatkov a technológií, a podnecovania k zvyšovaniu jej konkurencieschopnosti vrátane konkurencieschopnosti priemyslu a zároveň podporovania všetkých výskumných a inovačných činností v záujme dosiahnutia strategických priorít a záväzkov Únie, ktorých konečným cieľom je presadzovanie mieru, hodnôt Únie a blaha jej národov.
- (2) Na dosiahnutie vedeckého, technologického, hospodárskeho, environmentálneho a spoločenského vplyvu a maximalizáciu pridanej hodnoty investícií Únie do výskumu a inovácií by Únia mala investovať do výskumu a inovácií prostredníctvom programu Horizont Európa – rámcového programu pre výskum a inovácie na obdobie 2028 – 2034 (ďalej len „program“), ktorý by mal posilniť konkurencieschopnosť, odolnosť, udržateľnosť, vedúce postavenie v oblasti technológií a sociálnu súdržnosť.
- (3) Program by mal byť úzko prepojený s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]* [Európsky fond pre konkurencieschopnosť]⁴ tým, že sa výskum a inovácie postavia do centra hospodárskej a investičnej stratégie Únie.

² Ú. v. EÚ C , , s. .

³ Ú. v. EÚ C , , s. .

⁴ Ú. v. EÚ C , , s. .

- (4) Únia by sa ďalej mala zamerať na odstránenie nerovností a podporu rovnosti medzi ženami a mužmi, ako aj na boj proti diskriminácii v súlade s článkami 8 a 10 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a s Chartou základných práv Európskej únie.
- (5) V rýchlo sa meniacom hospodárskom, spoločenskom a geopolitickom prostredí nedávne skúsenosti poukázali na potrebu flexibilnejšieho viacročného finančného rámca a jeho výdavkových programov z prostriedkov Únie. Na tento účel a v súlade s cieľmi programu by sa pri financovaní mali náležite vziať do úvahy vyvíjajúce sa potreby politik a priority Únie, ako sa určilo v relevantných dokumentoch uverejnených Komisiou, v uzneseniach Európskeho parlamentu a v záveroch Rady, a zároveň by sa mala zabezpečiť dostatočná predvídateľnosť plnenia rozpočtu.
- (6) Pravidlá programu týkajúce sa účasti a šírenia sú navrhnuté tak, aby ešte viac zjednodušili prístup, zlepšili otvorenosť a maximalizovali vplyv financovania z prostriedkov Únie.
- (7) Program by mal prispieť k zvýšeniu verejných a súkromných investícií do výskumu a inovácií v členských štátoch, a tým pomôcť dosiahnuť celkový investičný cieľ pre výskum a vývoj vo výške aspoň 3 % hrubého domáceho produktu (HDP) Únie. Investície členských štátov do výskumu a inovácií by sa mali posudzovať pomocou rámca na koordináciu politik v oblasti hospodárstva, rozpočtu, zamestnanosti a sociálnych politik v rámci Únie – procesu európskeho semestra. Dosiahnutie uvedeného cieľa by si vyžadovalo, aby členské štáty a súkromný sektor doplnili program vlastnými posilnenými investičnými opatreniami v oblasti výskumu, vývoja a inovácií. Únia dosiahla stabilný pokrok pri zvyšovaní investícií do výskumu a vývoja, zaostáva však za ostatnými svetovými lídrami. V spomenutom 3 % ciele, ktorý bol stanovený pred vyše dvoma desaťročiami, sa uznal význam výskumu a vývoja ako základu vedomostnej spoločnosti. Tento cieľ síce podnietil viacero členských štátov k tomu, aby si stanovili vlastné ciele intenzity výskumu a vývoja, pretrvávajú však výrazné rozdiely, keďže svoje investičné ambície dosiahol alebo prekročil len malý počet členských štátov.
- (8) Rovnako ako v programe Horizont Európa by sa pri klasifikácii činností technického výskumu, vývoja výrobkov a demonštračných činností, ako aj pri vymedzení typov akcií, ktoré sú k dispozícii vo výzvach na predkladanie návrhov, mali aj naďalej zohľadňovať vymedzenia OECD týkajúce sa úrovne technickej pripravenosti (ďalej len „TRL“). Na akcie, ktorých činnosti presahujú úroveň technickej pripravenosti 8 (TRL 8), by sa nemali udeľovať granty. V pracovnom programe pre danú výzvu v rámci časti „Konkurencieschopnosť a spoločnosť“ by malo byť možné poskytovanie grantov na rozsiahle overovanie výrobkov a ich prvé uplatnenie na trhu.
- (9) Malo by byť možné implementovať časti rozpočtu prostredníctvom európskych partnerstiev spolu s inými verejnými a súkromnými subjektmi, ak je to najúčinnšia forma implementácie na dosiahnutie cieľov politiky. Európske partnerstvá by sa mali nadväzovať v prípadoch, keď sa vyžaduje úzke zapojenie Únie, pričom Únii by mali zaistiť primerané hlasovacie práva, ako aj dostatočné spoluinvestície zo strany iných partnerov s cieľom využiť finančné prostriedky Únie. V záujme podpory synergií a efektívnosti je nutné zabezpečiť harmonizované pravidlá. Malo by sa preto vytvoriť strategické a súdržné portfólio obmedzeného počtu európskych partnerstiev.
- (10) Európske partnerstvá, a to aj v podobe spoločných podnikov, ako základný nástroj na zabezpečenie zapojenia priemyslu a investícií do kolaboratívneho výskumu a inovácií by mali prispievať k osobitným cieľom politik v rámci segmentov politiky Európskeho

fondy pre konkurencieschopnosť (ECF) a podľa potreby by sa mali prostredníctvom neho podporovať na splnenie týchto cieľov.

- (11) Misie EÚ stanovené v nariadení 2021/695 by mali umožniť transformačný a systémový vplyv na spoločnosť podporou interdisciplinárnej, medziodvetvovej a cezhraničnej spolupráce naprieč politikami. Na účely vývoja prelomových technológií, služieb, výrobkov a sociálnych inovácií potrebných na dosiahnutie ich ambiciózných cieľov by sa mali spoliehať na výskum a inovácie. Misie EÚ by naopak mali urýchliť vývoj, rozširovanie a zavádzanie inovačných riešení a pomáhať pri vytváraní vedúcich trhov pre nové výrobky a služby. Rámcový program by mal financovať výskumné a inovačné činnosti misíí, kým zavádzanie a rozširovanie by sa malo realizovať prostredníctvom iných programov EÚ a vnútroštátneho financovania.
- (12) Nástroj Nového európskeho Bauhausu (NEB), ktorý je zakotvený v strategickom pláne programu Horizont Európa na roky 2025 – 2027⁵, je viacročný nástroj financovania určený na urýchlenie transformácie susedstiev pomocou udržateľného a inkluzívneho navrhovania. Jeho zložka venovaná výskumu a inováciám by sa mala financovať z programu Horizont Európa, zatiaľ čo jeho zložka venovaná zavádzaniu do praxe by sa mala realizovať prostredníctvom iných programov EÚ a vnútroštátneho financovania.
- (13) Európska rada pre výskum (ďalej len „ERC“) by mala poskytovať atraktívne a flexibilné financovanie, a tým umožniť talentovaným a kreatívnym individuálnym výskumným pracovníkom – so zámerným dôrazom na výcvik začínajúcich výskumných pracovníkov – hľadať uplatnenie na najslubnejších miestach na hraniciach vedy. Tento záväzok týkajúci sa výskumu iniciovaného výskumnými pracovníkmi zvoleného na základe súťaže v rámci celej Únie, pri ktorej sa vychádza výlučne z kritéria excelentnosti a ktorá je otvorená talentom bez ohľadu na štátnu príslušnosť alebo pôvod, má zásadný význam na prilákanie najbystrejších myslí na svete a lepšie etablovanie Európy ako popredného svetového centra výskumu a inovácií.
- (14) V globálnej vedomostnej ekonomike by dlhodobá konkurencieschopnosť Únie, jej vedúce postavenie v oblasti technológií a jej schopnosť riešiť globálne výzvy mali závisieť najmä od jej kapacity rozvíjať, prilákať a udržať si vysokokvalifikovanú a medzinárodne prepojenú pracovnú silu v oblasti výskumu. Strategické investície do excelentných výskumných pracovníkov, ich odbornej prípravy, mobility a kariérnych vyhliadok v rámci akademickej obce aj mimo nej sú nevyhnutné na udržanie inovácií, odolnosti hospodárstva a spoločenského blahobytu. V súlade so zásadami Európskej charty výskumných pracovníkov sú akcie Marie Curie-Sklodowskej (ďalej len „MSCA“) nápomocné pri dosahovaní tohto cieľa. Program by mal posilniť prepojenia medzi univerzitami a inovačnými ekosystémami vrátane súkromného sektora. Mal by umožniť dokončenie európskeho výskumného priestoru, a to aj rozvojom schopnosti európskeho sektora vysokoškolského vzdelávania konkurovať globálnym protistranám pomocou spolupráce, ako aj rozvoja a prilákania talentov a mobilizovania väčšieho objemu súkromných investícií, a to aj prostredníctvom iniciatív vo vysokoškolskom vzdelávaní, ako sú aliancie európskych univerzít, v súčinnosti s programom Erasmus+ a v súlade s cieľmi a činnosťami tohto nariadenia.
- (15) Európska rada pre inovácie (ďalej len „EIC“) by mala stimulovať inovácie tvoriace trhy v oblasti špičkových technológií. Tieto špičkové technologické inovácie by mala identifikovať, vyvíjať a zavádzať prostredníctvom svojich nástrojov. Poskytovaním

⁵ Rozhodnutie Komisie C(2024) 1741 z 20. 3. 2024.

súdržnej a efektívnej podpory by EIC mala vyplniť vákuum, pokiaľ ide o verejnú podporu prelomových technológií a inovácií špičkových technológií, ako aj súkromné investície do nich. EIC by sa mala zamerať na premostenie, integráciu a urýchlenie procesu inovátora od výskumu až po uvedenie na trh prostredníctvom svojich nástrojov a umožniť Únii prítomnosť vedúcich spoločností pôsobiacich v nových technologických oblastiach s cieľom splniť spoločenské a hospodárske ciele a vyhnúť sa závislostiam od iných regiónov. EIC by mala podporovať vysokorizikové inovácie s vysokým potenciálom a spoločnosti, ktoré predstavujú takéto technologické, vedecké, finančné, riadiace alebo trhové riziká, ktoré sa zatiaľ nepovažujú za financovateľné bankami v plnom rozsahu, v dôsledku čoho nemôžu získať potrebnú úroveň investícií, aby boli globálne konkurencieschopné na trhu. V úzkej koordinácii a súčinnosti s Európskym fondom pre konkurencieschopnosť a jeho segmentmi politiky by súčasťou toho mal byť „otvorený“ prístup (zdola nahor) aj prístup motivovaný „výzvami“. Mal by sa zahrnúť prístup ako „DARPA“ zameraný na podporu startupov v oblasti obrany a dvojakého použitia a na ich rozširovanie, a to pri plnej komplementárnosti s činnosťami nástroja ECF InvestEU a programu EÚ pre inovácie v oblasti obrany a iniciatívy CASSINI (iniciatíva pre podnikanie v oblasti vesmíru). Realizácia by mala prebiehať v úzkej súčinnosti a koordinácii s Európskym fondom pre konkurencieschopnosť.

- (16) Financovanie scaleupov venujúcich sa špičkovým technológiám v rámci Európskeho fondu pre scaleupy oznámeného v Stratégii pre startupy a scaleupy, ktoré existovalo v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, by sa malo uskutočňovať za podmienok dohodnutých vo VFR na roky 2021 – 2027. Celé financovanie scaleupov v rámci VFR na roky 2028 – 2034 by sa malo uskutočňovať v rámci Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť.
- (17) Spoločné výskumné centrum (JRC) by malo naďalej poskytovať nezávislé vedecké dôkazy a technickú podporu pre politiky Únie počas celého politického cyklu. Priame akcie JRC by sa mali implementovať flexibilným, efektívnym a transparentným spôsobom, a to pri zohľadnení potrieb politik Únie a príslušných potrieb používateľov JRC a pri zabezpečení ochrany finančných záujmov Únie. JRC by malo naďalej vytvárať dodatočné zdroje, ktoré môže použiť na podporu svojich vedeckých a technických činností.
- (18) Programom by sa malo zabezpečiť účinné presadzovanie a ochrana hodnôt a zásad európskeho výskumného priestoru a Paktu pre výskum a inováciu v Európe⁶, a to najmä etiky a integrity vo výskume a inováciách, slobody vedeckého bádania, vedy pre politiku, rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, nediskriminácie, otvorenej vedy a podpory atraktívnych výskumných kariér a mobility. Programom by sa malo najmä zabezpečovať účinné presadzovanie rovnakých príležitostí pre všetkých a uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti vrátane zahrnutia rodového rozmeru v obsahovej náplni výskumu a inovácií. Jeho cieľom by malo byť riešiť príčiny rodovej nerovnováhy. Osobitná pozornosť by sa mala venovať zabezpečeniu čo najväčšej miery rodovej rovnováhy v hodnotiacich komisiách a v ostatných relevantných poradných subjektoch, ako sú rady a expertné skupiny.
- (19) Program by mal podporovať európske výskumné infraštruktúry a technologické infraštruktúry pri stimulovaní vedeckej a technologickej excelentnosti a konkurencieschopnosti priemyslu podporou kontinuity výskumného a inovačného

⁶ Odporúčanie Rady (EÚ) 2021/2122 z 26. novembra 2021 o Pakte pre výskum a inováciu v Európe (Ú. v. EÚ L 431, 2.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj>).

cyklu od základného až po aplikovaný výskum a po uplatnenie v spoločnosti a na trhu.

- (20) V rámci programu by sa mali zaviesť konkrétne opatrenia na podporu budovania kapacít v krajinách, ktorých sa týka rozširovanie účasti, a na posilnenie kolaboratívnych prepojení v celej Únii, ktorými sa posilní výskumná a inovačná kapacita v krajinách, ktorých sa týka rozširovanie účasti, a v krajinách v procese transformácie, čo povedie k súdržnejšiemu a integrovanejšiemu európskemu systému výskumu a inovácií a prispeje k cieľu investovať aspoň 3 % HDP do výskumu a vývoja. Oprávnené členské štáty v období 2021 – 2027 by mali byť počas celého trvania programu rozdelené do dvoch skupín na základe indexu prehľadu výsledkov inovácie a relatívnej finančnej návratnosti podľa hrubého národného dôchodku (HND) na základe týchto kritérií: i) „krajinu v procese transformácie“ s indexom prehľadu výsledkov inovácie (2023 – 2025) vyšším ako 75 % priemeru Únie, ako aj s kladnou relatívnou finančnou návratnosťou podľa HND (2021 – 2025) v rámci programu Horizont Európa; ii) „krajinu, ktorých sa týka rozširovanie účasti“, t. j. všetky ostatné členské štáty oprávnené v období 2021 – 2027.
- (21) Uznávajúc prínos vyplývajúci z medzinárodnej spolupráce pri riešení okrem iného spoločných technologických, hospodárskych, environmentálnych a spoločenských obáv by mal program podporovať spoluprácu s tretími krajinami. Cieľom medzinárodnej spolupráce by malo byť posilnenie konkurencieschopnosti a excelentnosti Únie v oblasti výskumu a inovácií vrátane jej schopnosti prilákať a udržať si najlepšie talenty z celého sveta. Ústredným prvkom tohto prístupu by mali byť geopolitické aspekty vrátane hospodárskej bezpečnosti a mali by sa zväziť rôzne stupne spolupráce na základe celkového posúdenia prínosu, ktorý by Únia mohla získať pri riešení svojich priorít a globálnych výziev pri súčasnej ochrane hodnôt a záujmov Únie. Prídruženie k celému programu alebo jeho častiam by malo zostať najkomplexnejšou formou spolupráce. V prípade činností EIC súvisiacich s obranou by na financovanie mali mať nárok len subjekty usadené v tretích krajinách pridružených k Európskemu fondu pre konkurencieschopnosť, pokiaľ ide o obranné činnosti. V rámci programu možno podporovať činnosti financované z programu Globálna Európa za predpokladu, že spĺňajú pravidlá a ciele tohto nariadenia v súlade s ustanoveniami o synergiách.
- (22) Na posilnenie strategickej autonómie Únie a zabezpečenie dlhodobého udržateľného hospodárskeho rastu je nevyhnutné posilniť jej celosvetovú konkurencieschopnosť pri súčasnej ochrane jej strategických aktív a záujmov, ako sa uvádza v Európskej stratégii hospodárskej bezpečnosti⁷. Článok 136 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 doplnený článkom 10 nariadenia (EÚ) XXX [Európsky fond pre konkurencieschopnosť] podporuje konkurencieschopnosť Únie a chráni jej hospodársku bezpečnosť. Uplatňovanie týchto ustanovení na účely programu by malo poskytnúť vhodný právny rámec, ktorý podľa potreby umožní vytvorenie osobitných podmienok týkajúcich sa postupov udeľovania, ktoré podporujú konkurencieschopnosť založenú na výskume a chránia záujmy a strategickú autonómiu Únie, vrátane opatrení zameraných na obmedzenie účasti alebo ochranu výsledkov a zabezpečenie súdržnosti a súladu s osobitnými pravidlami v rámci segmentov Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť. V prípade potreby by sa mal uplatňovať prístup založený na riziku s cieľom zabezpečiť, aby sa riziká súvisiace s výskumom a inováciami identifikovali, posúdili a riešili prostredníctvom

⁷ Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade o „Európskej stratégii hospodárskej bezpečnosti“, JOIN(2023) 20 final, Brusel, 20. 6. 2023.

primeraných a účinných opatrení⁸. V súlade s článkom 136 nariadenia o rozpočtových pravidlách by sa z bezpečnostných dôvodov mali na vysokorizikových dodávateľov uplatňovať obmedzenia oprávnenosti.

- (23) Vzhľadom na rastúce riziká spojené s prírodnými nebezpečenstvami, núdzovými zdravotnými situáciami, technologickými nehodami, vyvíjajúcimi sa bezpečnostnými hrozbami a inými narušeniami je nevyhnutné zlepšiť schopnosť Únie a členských štátov predvídať krízy a katastrofy, ako aj pripraviť sa a reagovať na ne. Program by mal podporovať výskum, ktorým sa posilňuje riadenie rizika katastrof a krízové riadenie, investovať do odolnosti proti zmene klímy a zvyšovať odolnosť životne dôležitých spoločenských funkcií, ako aj vybudovať odolnejšiu, bezpečnejšiu a pripravenejšiu Úniu v súlade s cieľmi Európskej stratégie únie pripravenosti.
- (24) Činnosti by mali odrážať význam riešenia veľmi výraznej straty biodiverzity a prispievať k ochrane a obnove prírody, ekosystémov a ich služieb. Začlenenie environmentálnych vied do činností je nutné v záujme zabránenia škodám na životnom prostredí, zachovania čistého životného prostredia a obnovy zdravých ekosystémov.
- (25) V programe sa zmena klímy uznáva ako jedna z najväčších globálnych a spoločenských výziev a opatrenia v oblasti klímy ako hnacia sila konkurencieschopnosti priemyslu. Činnosti by mali odrážať význam boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami Únie vykonávať Parížsku dohodu.
- (26) Zjednodušenie implementácie programu je nevyhnutné na zaistenie jeho prístupnosti a efektívnosti, a to najmä znížením administratívnej záťaže prijímateľov a minimalizáciou rizika chýb. Na tento účel by sa mal program primárne spoliehať na jednorazové platby ako štandardnú formu financovania z prostriedkov Únie. Vzhľadom na pokrok v úsilí o zefektívnenie pravidiel financovania a minimalizáciu chýb počas predchádzajúcich rámcových programov by sa mala ďalej zjednodušiť aj úhrada osobných nákladov, čím sa znižuje zložitosť pre účastníkov a uľahčuje sa podávanie správ.
- (27) S cieľom prispôsobiť sa osobitným organizačným štruktúram, ktoré sa vyskytujú najmä pri výskumných a inovačných činnostiach, by malo byť možné vykázat nepeňažné príspevky od tretích strán ako oprávnené náklady. Na podnietenie zhodnocovania výsledkov by sa malo objasniť, že by sa nemali považovať za príjmy akcie.
- (28) V snahe posilniť konkurencieschopnosť Únie a maximalizovať využívanie a zavádzanie výsledkov vo všeobecnosti by prijímatelia, ktorí výsledky vlastnia, mali svoje výsledky spravovať v súlade so svojimi povinnosťami stanovenými v zmysle tohto nariadenia, pokiaľ ide o zhodnotenie a šírenie. Tieto povinnosti možno upraviť v pracovnom programe, podmienkach výzvy alebo v dohode o grante, ak je to relevantné z politického hľadiska, a to aj v súvislosti s hospodárskou bezpečnosťou, ich súčasťou by však mali byť požiadavky na ochranu, sprístupnenie a zhodnotenie výsledkov, ako aj ich zverejnenie, ak je to vhodné a odôvodnené, a to aj na základe praxe otvorenej vedy. Na uľahčenie a urýchlenie procesu zhodnocovania by sa mali zaviesť podporné nástroje v súlade so stratégiou Komisie na zhodnotenie vypracovanou v rámci Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť a akoukoľvek takouto podporou a službami stanovenými v kapitole III.

⁸ Odporúčanie Rady z 23. mája 2024 o posilnení bezpečnosti výskumu, C(2024) 3510.

- (29) Na posilnenie a lepšie prepojenie inovačných ekosystémov sú potrebné podporné opatrenia. Takéto opatrenia by mali podporovať organizácie a inovátorov pri vytváraní konkurencieschopných, spoľahlivých a prepojených inovačných ekosystémov a pri zlepšovaní rámcových podmienok prostredníctvom spolupráce a výmeny vedomostí. Mali by prispieť k prepojeniu celoštátnych, regionálnych a miestnych ekosystémov odstránením prekážok na jednotnom trhu, ako je fragmentácia trhu, obmedzený prístup ku kapitálu a segmentované vnútroštátne kapitálové trhy, pomalé zavádzanie inovácií a nedostatočné využívanie inovačného obstarávania.
- (30) Akcie podporované v rámci tohto nariadenia by mali urýchliť alebo zvýšiť investície primeraným riešením zlyhaní trhu alebo suboptimálnych investičných situácií, zabránením duplicity alebo efektu vytlačania a podnecovaním súkromného financovania a mali by mať pridanú hodnotu Únie. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie článkov 107 a 108 ZFEÚ na vnútroštátne zdroje, by sa tým mal takisto zabezpečiť súlad medzi akciami v rámci programu a pravidlami štátnej pomoci, čím sa zabráni neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.
- (31) Týmto nariadením sa stanovuje orientačné finančné krytie programu Horizont Európa, rámcového programu pre výskum a inovácie na obdobie 2028 – 2034.
- (32) Na tento program sa vzťahuje nariadenie (EÚ, Euratom) 2024/2509⁹. Stanovujú sa v ňom pravidlá zostavovania a plnenia všeobecného rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú grantov, cien, nefinančných donácií, verejného obstarávania, nepriameho riadenia, finančnej pomoci, finančných nástrojov a rozpočtových záruk.
- (33) Na zaistenie konzistentnosti by sa v rámci tohto programu mala implementovať rozpočtová záruka a finančné nástroje vrátane prípadov, keď sa kombinujú s nenávratnou podporou v rámci operácií kombinovaného financovania, v súlade s hlavou X nariadenia o rozpočtových pravidlách a s technickými opatreniami a podmienkami stanovenými Komisiou na účely jeho uplatňovania.
- (34) Ak sa má podpora Únie v rámci programu poskytovať vo forme rozpočtovej záruky alebo finančného nástroja vrátane prípadov, keď sa kombinuje s nenávratnou podporou v rámci operácie kombinovaného financovania, s výnimkou finančných nástrojov v rámci EIC by sa takáto podpora mala poskytovať výhradne prostredníctvom nástroja ECF InvestEU v súlade s jeho uplatniteľnými pravidlami.
- (35) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹⁰, nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹¹, nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96¹² a nariadením Rady (EÚ) 2017/1939¹³ majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane prevencie,

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaní vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹¹ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločností (Ú. v. EÚ L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹² Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločností pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹³ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).

zistovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a vo vhodných prípadoch ukladania administratívnych sankcií. Konkrétne môže Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vykonávať v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra má v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 právomoc vyšetrovať a stíhať podvody a iné trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371¹⁴. V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 majú všetky osoby alebo subjekty, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF, Európskemu dvoru audítorov a v prípade potreby Európskej prokuratúre nevyhnutné práva a prístup a zabezpečiť, aby rovnocenné práva udelili všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie.

- (36) Program sa má vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) XXX [nariadenie o výkonnosti], ktorým sa stanovujú pravidlá rámca sledovania výdavkov a výkonnosti pre rozpočet, vrátane pravidiel na zabezpečenie jednotného uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ uvedenej v článku 33 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a zásady rodovej rovnosti uvedenej v článku 33 ods. 2 písm. f) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, ako aj ustanovení týkajúcich sa prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím zahrnutých v článkoch 17.3, 20.4 a 21.1 prílohy I k nariadeniu (EÚ, Euratom) 2024/2509 a v súlade s požiadavkami na prístupnosť v prílohách I a III k smernici 2019/882, ďalej pravidiel monitorovania a vykazovania výkonnosti programov a činností Únie, pravidiel zriadenia portálu pre financovanie z Únie, pravidiel hodnotenia programov, ako aj iných horizontálnych ustanovení uplatniteľných na všetky programy Únie, ako sú ustanovenia o informovaní, komunikácii a viditeľnosti.
- (37) Osoby a subjekty usadené v zámorských krajinách a na zámorských územiach sú podľa článku 85 ods. 1 rozhodnutia Rady (EÚ) 2021/1764¹⁵ oprávnené získať financovanie v súlade s pravidlami a cieľmi programu a prípadnými dojednaniami uplatniteľnými na členský štát, s ktorým sú zámorská krajina alebo zámorské územie spojené.
- (38) Program nahrádza program Horizont Európa zriadený nariadením (EÚ) 2021/695. Nariadenie (EÚ) 2021/695 by sa preto malo zrušiť,

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).

¹⁵ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1764 z 5. októbra 2021 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej únii vrátane vzťahov medzi Európskou úniou na jednej strane a Grónskom a Dánskym kráľovstvom na strane druhej (rozhodnutie o pridružení zámoria vrátane Grónska) (Ú. v. EÚ L 355, 7.10.2021, s. 6 – 134).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Hlava I – Rámcový program pre výskum a inovácie

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa ustanovuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (ďalej len „program“) na obdobie viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) 2028 – 2034, stanovujú sa pravidlá účasti na nepriamych akciách v rámci programu a ich šírenia a určuje sa rámec, ktorým sa riadi podpora Únie výskumným a inovačným činnostiam počas toho istého obdobia. Stanovujú sa v ňom aj ciele programu a jeho rozpočet na dané obdobie, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidlá poskytovania takéhoto financovania.
2. Program sa vykonáva takto:
 - a) osobitný program zriadený rozhodnutím Rady XX a zahŕňajúci kolaboratívne výskumné činnosti v rámci segmentov politiky, ako sa stanovuje v nariadení o Európskom fonde pre konkurencieschopnosť;
 - b) osobitný program pre výskum v oblasti obrany zriadený nariadením (EÚ) [XXX] [Európsky fond pre konkurencieschopnosť].
3. Toto nariadenie sa neuplatňuje na osobitný program pre výskum v oblasti obrany uvedený v odseku 2 písm. b). Činnosti, ktoré sa majú vykonávať v rámci tohto osobitného programu a ktoré sú stanovené v nariadení (EÚ) [XXX] [Európsky fond pre konkurencieschopnosť], sa zameriavajú na podporu konkurencieschopnosti, efektívnosti a inovačnej kapacity európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne.
4. Ak nie je uvedené inak, pojmy „Horizont Európa“, „program“ a „osobitný program“ používané v tomto nariadení sa vzťahujú na záležitosti, ktoré sa týkajú iba osobitného programu uvedeného v odseku 2 písm. a).

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „výskumné infraštruktúry“ sú zariadenia, ktoré poskytujú zdroje a služby na realizáciu výskumu a podporu inovácií vo svojich oblastiach;
2. „technologické infraštruktúry“ sú zariadenia, vybavenie, spôsobilosti a zdroje potrebné na vývoj, testovanie, rozširovanie a validáciu technológií – od služieb predkonkurenčného aplikovaného výskumu až po demonštráciu a validáciu;

3. „nefinancovateľné bankami“ znamená, že právny subjekt ešte nedokáže prilákať dostatočné investície na to, aby mohol v plnej miere realizovať svoj podnikateľský plán a konkurovať na medzinárodnej úrovni;
4. „kombinované financovanie“ je finančná podpora poskytovaná v rámci Európskej rady pre inovácie (EIC), ktorá pozostáva z kombinácie grantu a investície;
5. „špičkové technológie“ sú inovácie, ktoré majú potenciál priniesť transformačné riešenia a ktoré sú založené na najvyspelejšom pokroku v oblasti vedy, technológií a inžinierstva;
6. „európske partnerstvo“ je iniciatíva, pri ktorej sa Únia spolu so súkromnými a/alebo verejnými partnermi zaviazujú spoločne podporovať vypracovanie, vykonávanie a hodnotenie programu činností a pri ktorej sa náklady delia medzi všetkých partnerov;
7. „otvorený prístup“ je online prístup k výsledkom, ktorý sa koncovému používateľovi poskytuje bezplatne;
8. „otvorená veda“ je prístup k vedeckému procesu, ktorý zahŕňa včasné a otvorené spoločné využívanie výskumu, otvorený prístup k výsledkom a ich zodpovedné spravovanie, opatrenia v oblasti reprodukovateľnosti a zapojenie občanov a koncových používateľov do výskumu a inovácií;
9. „obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím“ je verejné alebo súkromné obstarávanie služieb v oblasti výskumu a vývoja zahŕňajúce účasť na riziku a zisku podľa trhových podmienok a konkurenčný vývoj vo fázach s jasným oddelením obstarávaných služieb v oblasti výskumu a vývoja od nasadenia komerčných objemov konečných výrobkov;
10. „obstarávanie inovačných riešení“ je verejné alebo súkromné obstarávanie, v ktorom obstarávatelia konajú ako prvý zákazník inovačných tovarov alebo služieb, ktoré ešte nie sú vo veľkom rozsahu dostupné na komerčnom základe, a môže zahŕňať skúšky zhody;
11. „podklady“ sú akékoľvek údaje, vedomosti alebo know-how v akejkoľvek forme alebo akejkoľvek povahy, hmotné alebo nehmotné, vrátane práv, ako sú práva duševného vlastníctva, ktoré sú v držbe pred pristúpením k danej akcii;
12. „zhodnotenie“ je použitie výsledkov v ďalších činnostiach okrem tých, na ktoré sa vzťahuje príslušná akcia, vrátane komerčného nasadenia;
13. „medzinárodná organizácia európskeho výskumu“ je medzinárodná organizácia, ktorej väčšinu členov tvoria členské štáty alebo pridružené krajiny a ktorej základným cieľom je presadzovať vedeckú a technickú spoluprácu v Európe;
14. „právny subjekt zameraný na tvorbu zisku“ je právny subjekt, ktorý je podľa svojej právnej formy zameraný na tvorbu zisku alebo ktorý má právny alebo štatutárny účel rozdeľovať zisk svojim akcionárom alebo jednotlivým členom;
15. „malý alebo stredný podnik“ alebo „MSP“ je mikropodnik, malý alebo stredný podnik v zmysle vymedzenia v článku 2 prílohy k odporúčaniu Komisie 2003/361/ES¹⁶;

¹⁶ Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o vymedzení mikropodnikov a malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

16. „malý podnik so strednou trhovou kapitalizáciou“ je malý podnik so strednou trhovou kapitalizáciou v zmysle vymedzenia v bode 2 prílohy k odporúčaniu Komisie (EÚ) 2025/1099¹⁷;
17. „výsledky“ sú akékoľvek hmotné alebo nehmotné účinky danej akcie, napríklad údaje, vedomosti alebo know-how, bez ohľadu na ich formu alebo povahu a bez ohľadu na to, či môžu alebo nemôžu byť chránené, ako aj všetky práva, ktoré sú s nimi spojené, vrátane práv duševného vlastníctva;
18. „akcia Európskej rady pre výskum v oblasti výskumu na hraniciach poznania“ je hlavná výskumná akcia vedená výskumnými pracovníkmi vrátane dôkazu koncepcie zo strany Európskej rady pre výskum, ktorých hosťiteľom je jeden alebo viacero prijímateľov, ktorým poskytuje finančné prostriedky Európska rada pre výskum (ERC);
19. „akcia zameraná na výskum a odbornú prípravu“ je akcia, ktorá sa zameriava na zlepšovanie zručností, vedomostí a kariérnych vyhliadok výskumných pracovníkov a podporuje mobilitu medzi krajinami, odvetviami či odbormi;
20. „koordináčna a podporná akcia“ je akcia, ktorá prispieva k cieľom programu, s výnimkou výskumných a inovačných činností, okrem prípadov, keď sa uskutočňuje v rámci zložky „Rozširovanie účasti a šírenie excelentnosti“ časti IV „európsky výskumný priestor“; ako aj koordinácia zdola nahor bez spolufinancovania výskumných činností zo strany Únie, ktorou sa umožňuje spolupráca medzi právnymi subjektmi z členských štátov a pridružených krajín s cieľom posilniť EVP;
21. „nepriame akcie“ sú činnosti súvisiace s výskumom a inováciami, na ktoré Únia poskytuje finančnú podporu a ktoré vykonávajú účastníci;
22. „priame akcie“ sú činnosti súvisiace s výskumom a inováciami, ktoré vykonáva Komisia prostredníctvom JRC;
23. „inovačný ekosystém“ je ekosystém, ktorý spája na úrovni Únie organizácie, ktorých funkčným cieľom je umožniť rozvoj technológie a inovácie, a ktorý zahŕňa vzťahy medzi materiálными zdrojmi (ako sú napríklad fondy, vybavenie a zariadenia vrátane výskumných a technologických infraštruktúr), inštitucionálnymi subjektmi (ako sú napríklad inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a podporné služby, výskumné a technologické organizácie, podniky, investori vrátane investorov v oblasti rizikového kapitálu a finanční sprostredkovatelia) a tvorcami politik a subjektmi poskytujúcimi financovanie na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni;
24. „vedomostný trojuholník“ je vytváranie sietí medzi vzdelávacími inštitúciami, výskumnými organizáciami a podnikmi s cieľom vytvoriť inovačné ekosystémy, ktoré umožnia vytvorenie inovačného toku od vzniku inovácií cez podnikateľské vzdelávanie až po vytváranie startupov a rast scaleupov.

Článok 3

Ciele programu

1. V súlade so všeobecnými a špecifickými cieľmi Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť program posilňuje konkurencieschopnosť EÚ, vedecko-

¹⁷ Odporúčanie Komisie (EÚ) 2025/1099 z 21. mája 2025 o definícii malých podnikov so strednou trhovou kapitalizáciou (Ú. v. EÚ L, 28.5.2025, s. 1).

technologickú základňu a rieši globálne výzvy založené na excelentnom výskume a inováciách.

2. Špecifickými cieľmi programu sú:

- Vytvárať vysokokvalitné vedomosti, zručnosti a atraktívne kariéry pre výskumných pracovníkov a podporovať realizáciu európskeho výskumného priestoru (EVP).
- Zvýšiť mieru celounijného a medzinárodného kolaboratívneho výskumu, výmeny vedomostí a ich zhodnocovania.
- Zosúladiť priority EÚ, členských štátov a regiónov s cieľom vytvoriť celoeurópsky výskumný a inovačný ekosystém.
- Zmenšiť vnútroštátne a regionálne rozdiely vo výskumných a inovačných kapacitách, zručnostiach a talentoch v snahe posilniť inovačné ekosystémy.
- Zlepšiť pozíciu Únie v oblasti inovácií s osobitným zameraním na strategické technológie a prelomové inovácie, uľahčiť šírenie inovačných riešení pomocou normalizačných činností v záujme podpory konkurencieschopnosti a riešenia kľúčových spoločenských výziev.
- Znížiť riziko a mobilizovať viac súkromného financovania výskumu a inovácií, najmä na podporu špičkových technológií a rozširovanie inovačných startupov a MSP.
- Prispieť k zvýšeniu verejných a súkromných investícií do výskumu a inovácií v členských štátoch, a tým prispieť k dosiahnutiu celkových výdavkov do výskumu a vývoja na úrovni aspoň 3 % hrubého domáceho produktu (HDP) Únie.

Článok 4

Štruktúra programu

3. Na účely osobitného programu uvedeného v článku 1 ods. 2 je program rozčlenený do nasledujúcich častí, ktoré prispievajú k dosiahnutiu všeobecných a špecifických cieľov stanovených v článku 3 a k segmentom politiky podľa nariadenia (EÚ) XXX [Európsky fond pre konkurencieschopnosť]:

- a) časť I „Excelentná veda“ s týmito konkrétnymi zložkami:
 - i) Európska rada pre výskum (ERC);
 - ii) akcie Marie Curie-Skłodowskej (MSCA);
 - iii) veda pre politiky Únie: nejadrové priame akcie Spoločného výskumného centra (JRC);
- b) časť II „Konkurencieschopnosť a spoločnosť“ s týmito konkrétnymi zložkami:
 - i) „Konkurencieschopnosť“, ktorá zahŕňa výskumné a inovačné činnosti na podporu politik v rámci Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, ako napr.:
 - 1. kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti v rámci kapitoly IV „Prechod na čistú energiu a dekarbonizácia priemyslu“ Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť;

2. kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti v rámci kapitoly V „Zdravie, biotechnológie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo“ Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť;
 3. kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti v rámci kapitoly VI „Vedúce postavenie v digitálnej oblasti“ Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť;
 4. kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti v rámci kapitoly VII „Odolnosť a bezpečnosť, obranný priemysel a vesmír“ Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť.
- ii) „Spoločnosť“, ktorá zahŕňa výskumné a inovačné činnosti, ako napr.:
1. globálne spoločenské výzvy;
 2. misie EÚ;
 3. nástroj Nového európskeho Bauhausu;
- c) časť III „Inovácie“ s týmito konkrétnymi zložkami:
- i) Európska rada pre inovácie (EIC);
 - ii) inovačné ekosystémy vrátane činností na podporu integrácie vedomostného trojuholníka – vysokoškolského vzdelávania, výskumu a inovácií a podnikania – v celej Únii;
- d) časť IV „Európsky výskumný priestor“ s týmito konkrétnymi zložkami:
- i) reforma a zlepšenie európskeho systému výskumu a inovácií;
 - ii) výskumné a technologické infraštruktúry;
 - iii) rozširovanie účasti a šírenie excelentnosti.

Článok 5

Horizontálne zásady

Program:

- a) v náležitých prípadoch zaisťuje multidisciplinárny prístup a zabezpečuje začlenenie spoločenských a humanitných vied do všetkých zložiek v rámci programu vrátane špecifických výziev na predkladanie návrhov týkajúcich sa tém súvisiacich so spoločenskými a humanitnými vedami;
- b) dosahuje pokrok vo vedeckých poznatkoch a prispieva k vytváraniu informovaných, účinných a reakčných verejných politík v celej Únii aj mimo nej. Program aktívne podporuje využívanie výsledkov výskumu financovaného z verejných zdrojov a vedeckých dôkazov pri procesoch tvorby politík na všetkých úrovniach, pričom rozvíja silnejšie prepojenia medzi výskumom, inováciami a vývojom verejných politík založených na dôkazoch. To zahŕňa nabádanie k využívaniu kolaboratívnych mechanizmov, iniciatívy v oblasti výskumu a inovácií a rozhrania medzi vedou a politikou spájajúce tvorcov politík s vedeckou komunitou, ako aj uľahčenie využívania výsledkov výskumu pri formovaní budúcich legislatívnych a regulačných rámcov na všetkých úrovniach. Osobitný dôraz sa kladie na zabezpečenie toho, aby vedecké poznatky boli prístupné a relevantné pre subjekty s rozhodovacou

právmocou a občanov, a to pomocou nástrojov na účinné využívanie výsledkov výskumu, prehľadov politík a odporúčaní;

- c) nabáda k uplatňovaniu praxe otvorenej vedy, a to aj zabezpečením otvoreného prístupu k recenzovaným publikáciám, pokiaľ ide o výsledky, ako aj otvoreného prístupu k výskumným údajom a iným výsledkom v súlade so zásadou „také otvorené, ako je len možné, také uzavreté, ako je potrebné“.

Článok 6

Rozpočet

4. Orientačné finančné krytie programu na obdobie od 1. januára 2028 do 31. decembra 2034 je 175 002 000 000 EUR v bežných cenách.
5. Suma uvedená v odseku 1 tohto článku pre osobitný program uvedený v článku 1 ods. 2 písm. a) je predbežne rozdelená takto:
- a) 44 079 000 000 EUR na časť I „Excelentná veda“, z toho 2 600 000 000 EUR na nejadrové priame akcie JRC;
 - b) 75 876 000 000 EUR na časť II „Konkurencieschopnosť a spoločnosť“, z toho:
 - i) 68 270 000 000 EUR na „Konkurencieschopnosť“, z toho:
 - 25 331 000 000 EUR na kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti v rámci kapitoly IV „Prechod na čistú energiu a dekarbonizácia priemyslu“ Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť;
 - 19 650 000 000 EUR na kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti v rámci kapitoly V „Zdravie, biotechnológie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo“ Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť;
 - 16 854 000 000 EUR na kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti v rámci kapitoly VI „Vedúce postavenie v digitálnej oblasti“ Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť;
 - 6 435 000 000 EUR na kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti v rámci kapitoly VII „Odolnosť a bezpečnosť, obranný priemysel a vesmír“ Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť;
 - ii) 7 606 000 000 EUR na „Spoločnosť“;
 - c) 38 785 000 000 EUR na časť III „Inovácie“;
 - d) 16 262 000 000 EUR na časť IV „Európsky výskumný priestor“, z toho 5 387 000 000 EUR na rozširovanie účasti a šírenie excelentnosti.
1. Suma uvedená v odseku 1 tohto článku a sumy dodatočných zdrojov uvedené v článku 7 sa môžu použiť aj na technickú a administratívnu pomoc pri vykonávaní programu, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, auditorské a hodnotiace činnosti, systémy a platformy informačných technológií, informačné a komunikačné činnosti vrátane inštitucionálnej komunikácie o politických prioritách Únie, ako aj na všetku ostatnú technickú a administratívnu pomoc alebo výdavky na zamestnancov, ktoré vzniknú Komisii pri riadení programu.
2. V prípade potreby na umožnenie riadenia akcií, ktoré sa nedokončia do 31. decembra 2034, na pokrytie potrebných výdavkov a na umožnenie riadenia akcií

nedokončených do konca programu možno zahrnúť rozpočtové prostriedky do rozpočtu Únie aj po roku 2034.

3. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na akcie trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné čiastkové platby počas viacerých rokov.

Článok 7

Ďalšie zdroje

1. Dodatočné finančné alebo nefinančné príspevky na program môžu poskytovať členské štáty, inštitúcie, orgány a agentúry Únie, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné tretie strany. Dodatočné finančné príspevky predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a), d) alebo e) alebo článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.
2. Na žiadosť členských štátov sa na program môžu sprístupniť zdroje, ktoré im boli pridelené v rámci zdieľaného riadenia. Komisia uvedené zdroje implementuje priamo alebo nepriamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) alebo c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Dopĺňajú sumu uvedenú v článku 6 ods. 1 tohto nariadenia. Uvedené zdroje sa použijú v prospech dotknutého členského štátu. Ak Komisia v rámci priameho alebo nepriameho riadenia neprijme právny záväzok týkajúci sa dodatočných súm takto sprístupnených na program, zodpovedajúce neviazané sumy sa môžu na žiadosť dotknutého členského štátu previesť späť na jeden alebo viacero príslušných zdrojových programov alebo ich nástupcov.

Článok 8

Alternatívne, kombinované a kumulatívne financovanie

1. Program sa vykonáva v synergii s inými programami Únie. V rámci programu možno poskytnúť príspevok aj na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok Únie z iného programu. Na zodpovedajúci príspevok sa uplatňujú pravidlá príslušného programu Únie alebo sa na všetky príspevky môže uplatňovať jednotný súbor pravidiel a môže sa prijať jediný právny záväzok. Ak sa príspevok Únie zakladá na oprávnených nákladoch, kumulatívna podpora z rozpočtu Únie nepresiahne celkové oprávnené náklady na akciu a môže sa vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, v ktorých sa stanovujú podmienky podpory.
2. Postupy udeľovania v rámci programu sa môžu v rámci priameho alebo nepriameho riadenia vykonávať spoločne s členskými štátmi, inštitúciami, orgánmi a agentúrami Únie, tretími krajinami, medzinárodnými organizáciami, medzinárodnými finančnými inštitúciami alebo inými tretími stranami za predpokladu, že je zabezpečená ochrana finančných záujmov Únie. Takéto postupy podliehajú jedinému súboru pravidiel a vedú k uzavretiu jediného právneho záväzku. Na tento účel môžu partneri v spoločnom postupe udeľovania sprístupniť na program zdroje v súlade s článkom 7 tohto nariadenia alebo môžu byť v príslušných prípadoch v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 poverení vykonávaním postupu udeľovania. V spoločných postupoch udeľovania môžu byť aj zástupcovia partnerov spoločného postupu udeľovania členmi komisie pre vyhodnotenie uvedenej v článku 153 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

3. V rámci tohto programu sa popri podmienkach stanovených v článku 8 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) XXX [Európsky fond pre konkurencieschopnosť] pečat' konkurencieschopnosti udeľuje len akciám vysokej kvality, ktoré neboli financované v rámci programu z dôvodu rozpočtových obmedzení.
4. Akcie, ktorým bola udelená pečat' konkurencieschopnosti, môžu financovať členské štáty.

Článok 9

Tretie krajiny pridružené k programu

1. Na programe sa môžu v súlade s cieľmi stanovenými v článku 3 a v súlade s príslušnými medzinárodnými dohodami alebo akýmkoľvek rozhodnutiami, ktoré boli prijaté v rámci týchto dohôd a ktoré sa vzťahujú na príslušné krajiny, prostredníctvom úplného alebo čiastočného pridruzenia zúčastňovať tieto tretie krajiny:
 - a) členovia Európskeho združenia voľného obchodu, ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru, ako aj európske mikroštáty;
 - b) prístupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti;
 - c) krajiny európskej susedskej politiky;
 - d) iné tretie krajiny.
2. Dohodami o pridružení týkajúcimi sa účasti na programoch sa:
 - a) zabezpečuje spravodlivá rovnováha, pokiaľ ide o príspevky tretej krajiny zúčastňujúcej sa na programe a prínosy pre túto tretiu krajinu;
 - b) stanovujú podmienky účasti na programe vrátane výpočtu finančných príspevkov na program a jeho všeobecné administratívne náklady pozostávajúcich z operačného príspevku a účastníckeho poplatku;
 - c) tretej krajine neudeľujú žiadne právomoci rozhodovať v programe;
 - d) zaručujú práva Únie zabezpečovať správne finančné riadenie a chrániť svoje finančné záujmy.
 - e) a v relevantných prípadoch zabezpečuje ochrana záujmov Únie v oblasti bezpečnosti a verejného poriadku.
3. Na účely odseku 2 písm. d) tretia krajina udelí potrebné práva a prístup, ktoré sa vyžadujú podľa nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013, a zaručí vykonateľnosť rozhodnutí o presadzovaní práva, ktorými sa ukladá peňažný záväzok na základe článku 299 ZFEÚ, ako aj rozsudkov a uznesení Súdneho dvora Európskej únie.
4. Na účely odseku 1 písm. d) je pridruzenie alebo čiastočné pridruzenie iných tretích krajín možné len vtedy, ak spĺňajú všetky tieto kritériá:
 - a) dobrá kapacita v oblasti vedy, techniky a inovácií;
 - b) prihlásenie sa k otvorenému trhovému hospodárstvu založenému na pravidlách vrátane spravodlivého a rovnocenného zaobchádzania s právami duševného vlastníctva, rešpektovania ľudských práv, s podporou demokratických inštitúcií;

- c) aktívne presadzovanie politík na zlepšenie hospodárskej a sociálnej situácie občanov.
5. Pokiaľ ide o rozsah pridruzenia každej tretej krajiny k programu, zohľadňuje sa analýza rizík, najmä tých, ktoré by mohli mať dosah na verejný poriadok a bezpečnosť v Únii v príslušných oblastiach politiky vrátane hospodárskej a výskumnej bezpečnosti, ako aj prínosov a širšieho cieľa stimulovania hospodárskeho rastu a konkurencieschopnosti Únie prostredníctvom inovácií. Na základe toho, s výnimkou členov EHP, pristupujúcich krajín, kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátskych krajín, môžu byť tretie krajiny vylúčené z častí programu v súlade s týmto nariadením alebo so samotnou dohodou o pridružení.
 6. V dohode o pridružení, v ktorej sa stanovujú podmienky účasti na programe, sa podľa možnosti stanoví recipročná účasť právnych subjektov usadených v Únii na rovnocenných programoch pridružených krajín v súlade s podmienkami stanovenými v uvedených programoch.
 7. Podmienky určujúce úroveň finančných príspevkov uvedených v odseku 2 písm. b) musia zaručovať pravidelnú automatickú opravu výrazných odchýlok v porovnaní so sumou, ktorú získajú subjekty usadené v pridruženej krajine na základe účasti na programe, s prihliadnutím na náklady na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu. Pri pridelovaní finančných príspevkov sa zohľadňuje úroveň účasti právnych subjektov pridružených krajín na každej časti programu.

Článok 10

Implementácia a formy financovania z prostriedkov Únie

1. Program sa vykonáva v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 v rámci priameho riadenia alebo v rámci nepriameho riadenia so subjektmi uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia.
2. Finančné prostriedky Únie sa môžu poskytovať v akejkoľvek forme v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, najmä prostredníctvom grantov, cien, verejného obstarávania, nefinančných darov a finančných nástrojov.
3. S výnimkou finančných nástrojov v rámci (Fondu) EIC, pri ktorých sa podpora Únie poskytuje vo forme rozpočtovej záruky alebo finančného nástroja vrátane prípadov, keď sa kombinuje s nenávratnou podporou v rámci operácie kombinovaného financovania, poskytujú sa výhradne prostredníctvom nástroja InvestEU Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť a implementujú sa v súlade s uplatniteľnými pravidlami nástroja InvestEU Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť prostredníctvom dohôd o príspevku alebo záruke uzavretých na tento účel. Ak sa v rámci programu využíva nástroj ECF InvestEU, zabezpečí sa tvorba rezerv na rozpočtovú záruku a financovanie finančných nástrojov, a to aj v prípade, že sa kombinuje s nenávratnou podporou vo forme operácie kombinovaného financovania.
4. Ak sa financovanie z prostriedkov Únie poskytuje vo forme grantu, v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa poskytuje ako financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, alebo ako zjednodušené vykazovanie nákladov, a to konkrétne prostredníctvom jednorazových platieb, ako aj jednotkových osobných nákladov. Vo forme refundácie skutočných oprávnených nákladov sa financovanie môže poskytnúť len vtedy, ak ciele akcie nemožno dosiahnuť inak. Ak treba uvoľniť ďalšie zdroje financovania vrátane spoluinvestovania s vnútroštátnymi zdrojmi, na ktoré sa

vzťahujú pravidlá štátnej pomoci, financovanie sa poskytuje vo forme úhrady skutočných oprávnených nákladov alebo zjednodušeného vykazovania nákladov.

5. Na účely článku 153 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 môže byť komisia pre vyhodnotenie čiastočne alebo úplne zložená z nezávislých externých odborníkov.

Článok 11

Európske partnerstvá

1. Ak je to potrebné na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 3, činnosti podľa tohto nariadenia možno vykonávať prostredníctvom európskych partnerstiev, štandardne prostredníctvom pracovných programov.
2. Európske partnerstvá sú založené na memorande o porozumení, na ktorom sa dohodnú a ktoré podpíšu partneri a v ktorom sa stanovujú:
 - a) výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť a ktoré musia byť jasné, merateľné a časovo ohraničené;
 - b) požiadavky na podávanie správ;
 - c) súvisiace záväzky všetkých partnerov;
 - d) mechanizmy správy a riadenia s mechanizmom pre partnerov na diskusiu a odsúhlasenie programu a činností v rámci partnerstiev.
3. V riadne odôvodnených prípadoch sa európske partnerstvá budú vykonávať zverením úloh súvisiacich s plnením rozpočtu z rôznych programov financovania z prostriedkov Únie subjektom zriadeným podľa článkov 185 a 187 ZFEÚ v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.
4. Pokiaľ ide o európske partnerstvá nadviazané podľa odsekov 2 a 3 tohto článku, podpora z programu je podmienená efektívnym využívaním financovania z prostriedkov Únie, primeraným finančným príspevkom od iných partnerov, ktorý minimálne zodpovedá príspevku Únie, a hlasovacími právami Únie v riadiacich orgánoch zabezpečujúcich ochranu záujmov Únie v rámci partnerstva. Na tento účel sa spoločné podniky zriaďujú jediným zriaďovacím aktom, ktorým sa zabezpečia harmonizované pravidlá.
5. Európske partnerstvá:
 - a) sa nadväzujú len v prípadoch, keď samotnou akciou Únie ani inými formami podpory v rámci programu nemožno dosiahnuť želané ciele;
 - b) sa nadväzujú na účely riešenia výziev, ktoré si vyžadujú kritické množstvo zdrojov a jednotný a koordinovaný prístup medzi rôznymi aktérmi, a to tak z hľadiska tvorby programu, ako aj vykonávania;
 - c) sú v súlade s hlavnými politikami a politickými iniciatívami Únie a pomáhajú pri ich vykonávaní;
 - d) sa vyberajú konkurenčným spôsobom na základe vyčísliteľných kritérií životného cyklu a prístupu zameraného na silné portfólio, čoho výsledkom je súdržný súbor iniciatív;

- e) sú založené na *ex ante*, dlhodobých a formálnych záväzkoch všetkých partnerov finančne prispievať na zdroje európskeho partnerstva, ktoré sa s výnimkou riadne odôvodnených prípadov riadi centrálnou;
 - f) vyžadujú jasný prístup zameraný na životný cyklus vrátane vopred pripraveného plánu vykonávania iniciatívy so stratégiou na postupné alebo úplné ukončenie využívania finančných prostriedkov Únie.
6. Príspevky od partnerov iných ako Únia majú tieto formy:
- a) finančné príspevky do prevádzkového rozpočtu iniciatívy;
 - b) spolufinancovanie zo strany partnerov pokrývajúce ich vlastnú účasť alebo účasť ich členov na projektoch financovaných prostredníctvom iniciatívy.
7. Všetci partneri okrem Únie poskytnú informácie o štruktúre, členstve a činnostiach vytvorených v rámci partnerstva. V prípadoch, keď sa partnerstvá uzatvárajú so zastupujúcimi organizáciami a združeniami, súčasťou toho je poskytovanie pravidelných informácií o ich členstve.

Kapitola II

Excelentná veda

Článok 12

Európska rada pre výskum

1. Európska rada pre výskum poskytuje atraktívne a flexibilné financovanie s cieľom umožniť talentovaným a kreatívnym jednotlivým výskumným pracovníkom, s dôrazom na začínajúcich výskumných pracovníkov, a ich tímom realizovať najslubnejšie výskumné projekty na hraniciach vedy bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť a krajinu pôvodu a na základe súťaže založenej výhradne na kritériu excelentnosti.
2. ERC priláka najtalentovanejších výskumných pracovníkov z celého sveta a etabluje Úniu ako popredné svetové centrum výskumu a inovácií.

Článok 13

Akcie Marie Curie-Sklodowskej

1. Akcie Marie Curie-Sklodowskej podporujú kariéru vo všetkých fázach, rozvoj zručností a mobilitu výskumných pracovníkov z celého sveta, a to s ohľadom na bezpečnostné aspekty. MSCA podporujú excelentnosť výskumu, lákajú a udržiavajú excelentné výskumné talenty a podporujú udržateľné výskumné kariéry v Únii s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť Únie v oblasti výskumu a inovácií.
2. MSCA financujú excelentné doktorandské siete, postdoktorandské štipendiá, výmeny zamestnancov v oblasti výskumu a inovácií, ako aj podporné mechanizmy na rozvíjanie udržateľných kariér s cieľom prilákať a udržať najslubnejšie talenty. Kladie sa silný dôraz na medzinárodnú, medziodvetvovú a interdisciplinárnu spoluprácu, ako aj na vedecký dosah. Financovanie podporuje špičkový výskum

a zameriava sa na rozvoj výskumných talentov s cieľenou podporou pre začínajúcich výskumných pracovníkov. Podporuje etablovanie Únie ako poprednej destinácie pre výskumných pracovníkov.

Článok 14

Spoločné výskumné centrum

1. Spoločné výskumné centrum poskytuje nezávislé vedomosti a vedecké výsledky založené na dôkazoch, čím podporuje politiky EÚ, aby mali pozitívny vplyv na spoločnosť. Realizuje sa to prostredníctvom priamych akcií JRC a prostredníctvom účasti JRC na nepriamych akciách. Kapitola II hlavy II sa neuplatňuje na priame akcie. Odchyľne od článku 21 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 JRC opätovne využíva príjmy alebo sumy vyplývajúce z jeho výskumných činností (napr. patentov, licencií atď.).

Kapitola III

Konkurencieschopnosť a spoločnosť

Článok 15

Kolaboratívny výskum

1. Kolaboratívny výskum podporuje vytváranie nadnárodných sietí spolupráce v oblasti výskumu a inovácií, ktoré združujú subjekty z rôznych disciplín, s cieľom podporiť rozvoj a rýchle šírenie vysokokvalitných výsledkov v prospech konkurencieschopnosti priemyslu Únie, vesmíru, bezpečnosti, prechodu na čistú energiu, pripravenosti a odolnosti, pričom sa zaoberajú spoločenskými výzvami vrátane kultúry a tvorivosti, a s cieľom posilniť vplyv výskumu pri vypracovávaní a podpore politík Únie.
2. Činnosti sa realizujú vyváženým spôsobom medzi nižšími a vyššími úrovňami technologickej pripravenosti, vďaka čomu pokrývajú celý hodnotový reťazec.
3. Súčasťou tohto programu sú kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti v osobitne vyhradenej časti pracovných programov prijatých podľa kapitol IV až VII nariadenia (EÚ) XXX Európsky fond pre konkurencieschopnosť. Dané pracovné programy sa prijímú v súlade s článkom 15 nariadenia (EÚ) XXX [nariadenie o Európskom fonde pre konkurencieschopnosť].
4. Program podporuje činnosti na riešenie globálnych spoločenských výziev v oblastiach posilňovania demokratických hodnôt a boja proti dezinformáciám, čo zahŕňa zásady právneho štátu a základné práva; ďalej podpory sociálno-ekonomických transformácií, ktoré prispievajú k inklúzii a rastu, riešenia demografických a medzigeneračných výziev, a to aj z hľadiska mládeže, a vrátane riadenia migrácie a integrácie migrantov.
5. Program prispieva k misiám EÚ, a to najmä určením prioritných akcií na financovanie výskumu a inovácií v záujme rozvoja nových vedomostí, technológií, služieb a produktov s ohľadom na ich ciele. Financovanie misií EÚ vytvorených

podľa článku 8 nariadenia (EÚ) 2021/695 sa udeľuje na základe pracovných programov pokrývajúcich obdobie až do rozpočtového roku 2030.

6. Program podporuje zložku nástroja Nového európskeho Bauhausu venovanú výskumu a inováciám.

Kapitola IV

Inovácia

Článok 16

Európska rada pre inovácie (EIC)

1. EIC identifikuje, vyvíja a rozširuje špičkové technologické a prelomové inovácie od výskumu až po rozširovanie. Implementácia toho prebieha najmä prostredníctvom otvorených výziev na predkladanie návrhov v rámci prístupu zdola nahor, pričom sa zabezpečí vyvážené portfólio akcií naprieč tematickými oblasťami. Dopĺňajú to ciele tematické výzvy na predkladanie návrhov a výzvy na predkladanie návrhov týkajúce sa „výziev“ v oblastiach potenciálneho strategického záujmu v úzkej koordinácii a súčinnosti so segmentmi politiky Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, a to najmä s nástrojom ECF InvestEU.
2. EIC môže konkrétne poskytovať tieto druhy podpory:
 - a) granty v rámci nástroja Prieskumník na vysokorizikový výskum vrátane dôkazu koncepcie a vytvárania prototypov;
 - b) granty v rámci nástroja Transformácia s cieľom hľadať spôsoby komerčného vývoja v prípade výsledkov výskumu vrátane vytvárania spin-off podnikov a startupov;
 - c) kombinované financovanie v rámci nástroja Akcelerátor a podpora výlučne investícií pre jednotlivé spoločnosti, aby mohli vyvíjať svoje inovácie a uvádzať ich na trh;
 - d) stimuly pre obstarávateľov, aby testovali špičkové technologické a prelomové inovácie a zaisťovali pre ne prvých zákazníkov;
 - e) služby akcelerátora podnikania na doplnenie financovania z prostriedkov EIC poskytovaním prístupu k odborným znalostiam, odbornému poradenstvu a mentorstvu v oblasti špičkových technológií, nadväzovaniu kontaktov s investormi, obstarávateľmi, korporáciami a ďalšími inovatívnymi partnermi, a to ako doplnok k projektovému poradenstvu uvedenému v kapitole III nariadenia (EÚ) XXX [Európsky fond pre konkurencieschopnosť] a v koordinácii s ním.
3. Druhy podpory uvedené v odseku 2 sa flexibilne kombinujú v rámci výziev EIC, ktoré vypracúvajú a nad ktorými dohliadajú programoví manažéri EIC. Výzvy EIC sa vykonávajú pomocou prístupu zameraného na portfólio, pri ktorom sa akcie vyberajú na základe ich miery doplnkovosti v záujme dosiahnutia vymedzených cieľov a vzájomnej interakcie pod dohľadom programového manažéra EIC.

4. Všetku investičnú podporu EIC vykonáva jeden alebo viac účelových investičných nástrojov zriadených v súlade s právom členského štátu (ďalej len „Fond EIC“). Fond EIC má takú štruktúru, aby dokázal prilákať ďalších verejných alebo súkromných investorov s cieľom zvýšiť pákový efekt príspevku Únie.
5. EIC môže podporovať inovácie v oblasti kritických technológií so zameraním na obranné aplikácie v úzkej koordinácii so segmentom politiky Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť „Odolnosť a bezpečnosť, obranný priemysel a vesmír“. V týchto prípadoch sa uplatňujú články 51 a 52 nariadenia (EÚ) XXX [Európsky fond pre konkurencieschopnosť].

Článok 17

Inovačné ekosystémy

1. Program podporuje organizácie pri vytváraní konkurencieschopných, spoľahlivých a prepojených inovačných ekosystémov a rámcových podmienok. Na tento účel sa vyvíja úsilie o súčinnosť s únijnými, vnútroštátnymi a regionálnymi programami.
2. Program podporuje činnosti na podporu integrácie vedomostného trojuholníka – vysokoškolského vzdelávania, výskumu a inovácií a podnikania – v celej Únii.

Kapitola V

Európsky výskumný priestor

Článok 18

Európsky výskumný priestor a infraštruktúry

1. Cieľom EVP je vytvoriť jednotný trh bez hraníc pre výskum, inovácie a technológie v celej Únii, na ktorom sú výskumní pracovníci, vedecké poznatky a technológie vo voľnom obehu.
2. Programom sa zabezpečí účinné presadzovanie a ochrana hodnôt a zásad EVP a Paktu pre výskum a inováciu v Európe, a to najmä etiky a integrity vo výskume a inováciách, slobody vedeckého bádania, rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí, ako aj podpory atraktívnych výskumných kariér a mobility. Financovanie výskumných a technologických infraštruktúr prispieva k tomu, aby Únia disponovala silným a súdržným ekosystémom udržateľných zariadení a služieb na svetovej úrovni, a to budovaním na prioritných celoeurópskych infraštruktúrach a doplnkových najmodernejších vnútroštátnych kapacitách s využitím nástrojov financovania vrátane európskych partnerstiev. Program prispieva do výšky až 20 % stavebných nákladov na kritické nové kapacity európskych výskumných a technologických infraštruktúr svetovej úrovne.
3. Nástroj politickej podpory poskytuje členským štátom a pridruženým krajinám praktickú odbornú podporu pri navrhovaní, realizácii a hodnotení reforiem, ktoré zvyšujú kvalitu ich investícií, politik a systémov zameraných na výskum a inovácie. Prispieva k budovaniu silnejších a účinnejších vnútroštátnych systémov výskumu a inovácií a robustnejšieho európskeho výskumného priestoru.

Článok 19

Rozširovanie účasti

1. „Krajiny, ktorých sa týka rozširovanie účasti“, sú na účely financovania akcií podľa odseku 5 písm. a) a b) Bulharsko, Česko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko a Slovensko.
2. „Krajiny v procese transformácie“ sú na účely financovania akcií podľa odseku 5 písm. b) Cyprus, Estónsko, Grécko, Malta, Portugalsko a Slovinsko.
3. Len právne subjekty usadené v krajinách, ktorých sa týka rozširovanie účasti, alebo v krajinách v procese transformácie sú oprávnené stať sa koordinátormi v rámci zložky „rozširovanie účasti a šírenie excelentnosti“ časti programu „Posilnenie EVP“.
4. Pokiaľ ide o pridružené krajiny, právne subjekty zo zoznamu oprávnených krajín v zmysle vymedzenia na základe ukazovateľa a uverejnenia v pracovnom programe sú v plnom rozsahu oprávnené stať sa koordinátormi v rámci tejto zložky. Právne subjekty z najvzdialenejších regiónov v zmysle vymedzenia v článku 349 ZFEÚ sú takisto oprávnené stať sa koordinátormi v rámci tejto zložky a vzťahujú sa na ne rovnaké pravidlá, aké platia pre krajiny, ktorých sa týka rozširovanie účasti, podľa tohto článku s výnimkou odseku 7.
5. „Rozširovanie účasti“ zahŕňa:
 - a) opatrenia na budovanie kapacít;
 - b) opatrenia na podporu nadväzovania kontaktov, zhodnocovania vedomostí, boja proti úniku mozgov a špecializovanej podpory národných kontaktných bodov.
6. Program pomáha krajinám, ktorých sa týka rozširovanie účasti, a krajinám v procese transformácie zvýšiť mieru ich účasti a podporovať široké geografické pokrytie pri excelentných kolaboratívnych projektoch. Toto úsilie sa odzrkadľuje v primeraných opatreniach prijatých členskými štátmi.
7. Od roku 2030 je prístup k opatreniam na budovanie kapacít obmedzený na tie krajiny, ktorých sa týka rozširovanie účasti, ktoré v poslednom známom roku zvýšili oproti predchádzajúcemu roku svoje skutočné výdavky na verejné investície do výskumu a vývoja.

Hlava II – Pravidlá účasti a šírenia

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 20

Pravidlá týkajúce sa Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť

1. Článok 10 ods. 2 a 3 o preferenčnom zaobchádzaní EÚ, článok 13 o uplatňovaní pravidiel o utajovaných skutočnostiach a citlivých informáciách a článok 20

o zrýchlených a cielených akciách pre konkurencieschopnosť nariadenia (EÚ) XXX [Európsky fond pre konkurencieschopnosť] sa uplatňujú na účely tohto nariadenia, pokiaľ nie je uvedené inak.

Článok 21

Oprávnenosť

1. Kritériá oprávnenosti sa stanovujú tak, aby podporovali dosiahnutie všeobecných a špecifických cieľov stanovených v článku 3 v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, a uplatňujú sa na všetky postupy udeľovania v rámci programu.
2. Pri postupoch udeľovania v rámci priameho a nepriameho riadenia môžu byť na získanie podpory Únie oprávnené jedna alebo viac z týchto kategórií právnych subjektov:
 - a) subjekty usadené v členskom štáte;
 - b) subjekty usadené v pridruženej tretej krajine;
 - c) iné subjekty usadené v nepridružených tretích krajinách s nízkymi až strednými príjmami alebo výnimočne v iných nepridružených tretích krajinách, ak je daná tretia krajina uvedená v pracovnom programe prijatom Komisiou;
 - d) iné subjekty usadené v nepridružených krajinách, ak je financovanie takýchto subjektov nevyhnutné na vykonávanie akcie a prispieva k cieľom stanoveným v článku 3.
3. S výnimkou prípadov, keď sa v pracovnom programe stanovuje inak, právne subjekty v záujme toho, aby boli oprávnené zúčastniť sa na grantových akciách, vytvoria konzorcium zahŕňajúce ako prijímateľov tri právne subjekty, ktoré sú navzájom nezávislé a ktoré sú usadené v rôznych krajinách takto:
 - a) aspoň dva právne subjekty usadené v rôznych členských štátoch a
 - b) aspoň jeden ďalší právny subjekt usadený v inom členskom štáte alebo pridruženej krajine.
4. Akcie ERC v oblasti výskumu na hraniciach poznania, akcie EIC, akcie zamerané na výskum a odbornú prípravu a akcie, ktoré zahŕňajú realizáciu obstarávania vo fáze pred komerčným využitím alebo obstarávania inovačných riešení alebo ktoré ich majú ako primárny cieľ, môže vykonávať jeden alebo viacero právnych subjektov za predpokladu, že jeden z týchto právnych subjektov je usadený v členskom štáte alebo pridruženej krajine.
5. Koordináčnej a podporné akcie môže vykonávať jeden alebo viacero právnych subjektov, ktoré môžu byť usadené v členskom štáte, pridruženej krajine alebo, vo výnimočných prípadoch, v inej tretej krajine.
6. V súlade s článkom 136 nariadenia o rozpočtových pravidlách by sa z bezpečnostných dôvodov mali na vysokorizikových dodávateľov v súlade s právom EÚ uplatňovať obmedzenia oprávnenosti.
7. Medzinárodné organizácie európskeho výskumu a právne subjekty založené podľa práva Únie sa považujú za usadené v inom členskom štáte než v štátoch, v ktorých sú usadené iné právne subjekty zúčastňujúce sa na akcii.

8. Iné medzinárodné organizácie ako medzinárodné organizácie európskeho výskumu sa považujú za usadené v nepridruženej tretej krajine, pokiaľ sa v pracovnom programe alebo vo výzve na predkladanie návrhov nestanovuje inak.
9. Dodatočne k článku 168 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa na akýchkoľvek mechanizmoch verejného obstarávania stanovených v článku 168 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 môžu v relevantných prípadoch zúčastňovať a tieto mechanizmy využívať pridružené tretie krajiny uvedené v článku 9 ods. 1 a medzinárodné organizácie. Na zúčastnené pridružené tretie krajiny a medzinárodné organizácie sa *mutatis mutandis* uplatňujú pravidlá, ktoré platia pre členské štáty.
10. V rámci postupov udeľovania nie sú na získanie finančných prostriedkov oprávnené tieto činnosti:
 - a) činnosti, ktoré sú zakázané právom Únie, uplatniteľným medzinárodným právom alebo vnútroštátnym právom vo všetkých členských štátoch; činnosti, ktoré sú už plne financované z iných verejných alebo súkromných zdrojov, s výnimkou príspevkov Únie v kontexte akcií uvedených v článku 8 ods. 1;
 - b) činnosti zamerané na klonovanie človeka na reprodukčné účely;
 - c) činnosti určené na modifikáciu genetického dedičstva človeka, v dôsledku ktorých by sa takáto modifikácia mohla stať dedičnou, s výnimkou výskumu týkajúceho sa liečby rakoviny pohlavných žliaz;
 - d) činnosti určené na vytváranie ľudských embryí výlučne na účely výskumu, technologického vývoja a demonštračných činností alebo na účely získania kmeňových buniek, okrem iného aj prostredníctvom prenosu jadier somatických buniek;
 - e) výskum ľudských kmeňových buniek, dospelých, ako aj embryonálnych, sa môže financovať v závislosti od obsahu vedeckého návrhu a právneho rámca zapojených členských štátov.

Na účely prvého pododseku písm. a) sa neposkytuje žiadne financovanie v členskom štáte na výskumnú, technologickú ani demonštračnú činnosť, ktorá je v danom členskom štáte zakázaná.

11. Popri dôvodoch, ktoré sú stanovené v článku 132 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, je vďaka postupom udeľovania a z nich vyplývajúcim právnym záväzkom možné dané záväzky ukončiť, ak je nepravdepodobné, že sa ciele opatrenia vôbec podarí dosiahnuť alebo že sa ich podarí dosiahnuť v stanovených lehotách, alebo ak akcia stratila svoj politický význam.
12. V pracovnom programe alebo dokumentoch týkajúcich sa postupu udeľovania možno spresniť kritériá oprávnenosti stanovené v tomto nariadení alebo stanoviť dodatočné kritériá oprávnenosti pre osobitné akcie, a to aj s cieľom zohľadniť špecifické politické požiadavky.

Článok 22

Etika a integrita vo výskume

1. Realizované akcie musia byť v súlade s:

- a) príslušným úijným, vnútroštátnym a medzinárodným právom vrátane Charty základných práv Európskej únie a Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a jeho dodatkových protokolov;
 - b) etickými zásadami vrátane najvyšších štandardov integrity výskumu.
2. Pokiaľ ide o postupy udeľovania uvedené v pracovnom programe, právne subjekty zúčastňujúce sa na akcii spĺňajú všetky tieto požiadavky:
- a) poskytnúť sebahodnotenie z hľadiska etiky vo vzťahu k cieľu, vykonávaniu a pravdepodobnému vplyvu činností vrátane potvrdenia a opisu súladu s odsekom 1;
 - b) poskytnúť potvrdenie, že činnosti budú v súlade s i) Európskym kódexom etiky a integrity výskumu; ii) celosvetovým kódexom správania pre rovnocenné výskumné partnerstvá a že sa nebudú vykonávať žiadne činnosti vylúčené z financovania;
 - c) pri činnostiach vykonávaných mimo Únie poskytnúť potvrdenie, že tie isté činnosti by boli povolené v niektorom z členských štátov;
 - d) pri činnostiach, pri ktorých sa využívajú ľudské embryonálne kmeňové bunky, poskytnúť v náležitom prípade podrobné údaje o licenčných a kontrolných opatreniach, ktoré prijímú príslušné orgány dotknutých členských štátov, ako aj podrobné údaje o etických povoleniach, ktoré musia byť udelené pred začatím príslušných činností;
 - e) pred začatím príslušných činností získať všetky povolenia alebo iné povinné doklady od príslušných vnútroštátnych a miestnych etických komisií alebo iných subjektov, ako sú orgány pre ochranu osobných údajov, a uchovávať tieto doklady v spise, ktorý sa na požiadanie poskytne Komisii alebo príslušnému implementačnému subjektu.

Kapitola II

Granty

Článok 23

Výzvy na predkladanie návrhov

1. Výzva na predkladanie návrhov sa nevyžaduje pri koordinačných a podporných akciách, ktoré:
 - a) majú vykonávať právne subjekty určené v pracovnom programe a
 - b) nepatria do rozsahu pôsobnosti výzvy na predkladanie návrhov v súlade s článkom 198 písm. e) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.
2. V pracovnom programe sa konkrétne uvedú výzvy na predkladanie návrhov, v prípade ktorých možno udeliť pečať konkurencieschopnosti. Informácie týkajúce sa žiadosti a hodnotenia možno poskytnúť zainteresovaným financujúcim orgánom pod podmienkou uzavretia dohôd o mlčanlivosti, pokiaľ žiadateľ proti tomu nepodal výslovnú námietku.

Článok 24

Finančná kapacita žiadateľov

1. Ako dodatok k výnimkám uvedeným v článku 201 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa finančná kapacita overí iba ak sa na akciu požadujú finančné prostriedky zo zdrojov Únie v hodnote 1 000 000 EUR alebo viac.
2. Bez ohľadu na odsek 1, ak existujú dôvodné pochybnosti o finančnej kapacite žiadateľa alebo ak existuje vyššie riziko z dôvodu účasti na viacerých prebiehajúcich akciách financovaných z programov Únie pre výskum a inovácie, takisto sa overí finančná kapacita ostatných žiadateľov alebo koordinátorov aj v prípade, keď požadované finančné prostriedky sú pod prahovou hodnotou uvedenou v odseku 1.
3. Ak je finančná kapacita systematicky zaručená iným právnym subjektom, overí sa jeho finančná kapacita.
4. V prípade, že je finančná kapacita žiadateľa slabá, účasť žiadateľa môže byť podmienená poskytnutím vyhlásenia o spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti zo strany prepojeného subjektu.
5. Príspevok do vzájomného poisťovacieho mechanizmu stanoveného v článku 30 sa považuje za dostatočnú záruku podľa článku 155 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Od prijímateľov sa nesmie prijať, ani sa im nesmie uložiť žiadna ďalšia záruka alebo zábezpeka.

Článok 25

Kritériá na vyhodnotenie a výber ponúk

1. Návrh sa hodnotí na základe týchto kritérií na vyhodnotenie ponúk:
 - a) excelentnosť;
 - b) vplyv;
 - c) kvalita a efektívnosť vykonávania.V pracovnom programe sa stanovujú podrobnosti týkajúce sa uplatňovania kritérií na vyhodnotenie ponúk uvedených v odseku 1.
2. Odchyľne od odseku 1 sa na hodnotenia v rámci akcií ERC v oblasti výskumu na hraniciach poznania a akcií zameraných na výskum a odbornú prípravu uplatňuje len kritérium excelentnosti uvedené v písmene a) uvedeného odseku.

Článok 26

Lehota na udelenie grantu

1. Odchyľne od článku 197 ods. 2 prvého pododseku nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa uplatňujú tieto lehoty:
 - a) na informovanie všetkých žiadateľov o výsledku hodnotenia ich žiadosti maximálna lehota piatich mesiacov od konečného termínu na predloženie úplných návrhov;
 - b) na podpísanie dohôd o grante so žiadateľmi maximálna lehota siedmich mesiacov od konečného termínu na predloženie úplných návrhov.

2. V pracovnom programe sa môžu stanoviť kratšie lehoty než tie, ktoré sú stanovené v odseku 1.
3. Ako dodatok k výnimkám stanoveným v článku 197 ods. 2 druhom pododseku nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 možno lehoty uvedené v odseku 1 tohto článku prekročiť v prípade akcií ERC, prístupu zameraného na misie a v prípade predloženia akcií na posúdenie z hľadiska etiky, bezpečnostnú kontrolu alebo posúdenia na ochranu konkurencieschopnosti Únie vrátane jej strategických aktív a záujmov.

Článok 27

Miery financovania

1. Na všetky činnosti, ktoré sa financujú v rámci akcie, sa uplatňuje jednotná miera financovania. Maximálna miera na akciu sa stanoví v pracovnom programe.
2. Možno uhradiť až 100 % celkových oprávnených nákladov na akciu v rámci programu okrem nákladov právnych subjektov zameraných na tvorbu zisku, v prípade ktorých možno uhradiť najviac 70 % celkových oprávnených nákladov. Odchylné od toho majú MSP nárok na mieru financovania až 100 % celkových oprávnených nákladov.

Článok 28

Nepriame náklady

1. Nepriame oprávnené náklady predstavujú 25 % celkových priamych oprávnených nákladov s výnimkou priamych oprávnených nákladov na subdodávky, finančnej podpory tretím stranám a jednotkových nákladov alebo jednorazových platieb, ktoré zahŕňajú nepriame náklady. Ak je to vhodné, nepriame náklady zahrnuté v jednotkových nákladoch alebo jednorazových platbách sa vypočítajú použitím paušálnej sadzby uvedenej v predchádzajúcej vete.
2. Bez ohľadu na odsek 1 možno nepriame náklady vykázať v podobe jednorazovej platby alebo jednotkových nákladov, ak sa tak stanovuje v pracovnom programe.

Článok 29

Oprávnené náklady

1. Odchylné od článku 193 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sú náklady na prostriedky, ktoré poskytli tretie strany vo forme nefinančných príspevkov, oprávnené do výšky priamych oprávnených nákladov tretej strany.
2. Odchylné od článku 195 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa príjmy vytvorené zhodnotením výsledkov nepovažujú za príjmy akcie.

Článok 30

Vzájomný poisťovací mechanizmus

1. Týmto sa zriaďuje vzájomný poisťovací mechanizmus, ktorý nahrádza mechanizmus zriadený v súlade s článkom 37 nariadenia (EÚ) 2021/695 a je jeho nástupcom. Vzájomný poisťovací mechanizmus kryje riziko spojené s nevyvozením súm

splatných určitými prijímateľmi v rámci Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť v rámci priameho riadenia, ako aj všetky už existujúce riziká kryté v súlade s článkom 37 nariadenia (EÚ) 2021/695.

2. Vzájomný poisťovací mechanizmus spravuje Únia, ktorú zastupuje Komisia konajúca ako výkonný zástupca. Konkrétne pravidlá prevádzky vzájomného poisťovacieho mechanizmu stanoví Komisia prostredníctvom vykonávacieho aktu.
3. Prijímatelia poskytnú príspevok, ktorý sa započíta voči počiatočnému predbežnému financovaniu a ktorý sa vráti prijímateľom pri platbe zostatku.
4. Akýkoľvek finančný výnos vzniknutý v rámci vzájomného poisťovacieho mechanizmu a akékoľvek vymožené sumy predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 na účely programu alebo jeho nástupcu. Ak je výnos nedostatočný, vzájomný poisťovací mechanizmus nezasahuje a udeľujúci orgán vymôže akúkoľvek sumu priamo.
5. Po dokončení všetkých grantov, v prípade ktorých je riziko kryté vzájomným poisťovacím mechanizmom, môže Komisia vymáhať všetky sumy držané v rámci vzájomného poisťovacieho mechanizmu, pričom tieto sumy predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 na účely programu alebo jeho nástupcu.

Článok 31

Vlastníctvo výsledkov

1. Prijímatelia sú vlastníkami výsledkov, ktoré vytvoria.
2. Dvaja alebo viacerí prijímatelia vlastnia výsledky spoločne, ak ich vytvorili spoločne a nie je možné:
 - a) určiť príslušný príspevok každého prijímateľa alebo
 - b) výsledky oddeliť pri podávaní žiadosti o ich ochranu.

Písomne sa dohodnú na rozdelení spoluvlastníctva a podmienkach jeho uplatňovania. Ak nie je dohodnuté inak, každý spoluvlastník môže udeliť tretím stranám nevýhradné licencie na zhodnotenie výsledkov v spoluvlastníctve (bez akéhokoľvek práva udeľovať sublicencie), ak s tým vopred oboznámi ostatných spoluvlastníkov a ak dostanú spravodlivú a primeranú náhradu. Spoluvlastníci sa môžu písomne dohodnúť na uplatnení iného režimu, než je spoluvlastníctvo.

3. Ak tretie strany podieľajúce sa na akcii (vrátane zamestnancov) majú práva k výsledkom, prijímatelia zabezpečia, aby sa tieto práva mohli uplatňovať spôsobom, ktorý je v súlade s ich povinnosťami týkajúcimi sa týchto výsledkov.
4. Prevod vlastníctva môže podliehať podmienkam stanoveným v pracovnom programe, podmienkam výzvy alebo dohode o grante vrátane požiadavky preniesť akékoľvek povinnosti týkajúce sa výsledkov.

Článok 32

Zhodnotenie a šírenie

1. Prijímatelia spravujú svoje výsledky v súlade s povinnosťami stanovenými v pracovnom programe, podmienkach výzvy alebo dohode o grante. Ako súčasť toho prijímatelia:
 - a) chránia svoje výsledky, ak je to odôvodnené, najmä ak výsledky majú komerčný potenciál;
 - b) udeľujú prístup k svojim výsledkom a podkladom, ak je to potrebné na vykonávanie úloh akcie alebo v záujme zhodnotenia výsledkov vrátane komerčného nasadenia;
 - c) vynakladajú maximálne úsilie na zhodnotenie svojich výsledkov buď priamo, alebo nepriamo, a to aj prostredníctvom prevodu alebo udelením licencie; ak sa výsledky nezhodnotia v stanovenej lehote, Komisia môže určiť nástroje, napr. nástroje používané na účely stratégie zhodnotenia stanovenej v kapitole III nariadenia (EÚ) XXX [Európsky fond pre konkurencieschopnosť], ktoré dotknutí prijímatelia použijú na uľahčenie zhodnotenia týchto výsledkov;
 - d) výsledky primeraným spôsobom zverejnia hneď, ako je to možné, pričom sa zachová dôvernosť výsledkov, ak je to nutné z dôvodu ochrany duševných aktív, obáv o bezpečnosť alebo oprávnených záujmov;
 - e) držia sa praxe otvorenej vedy, a to aj:
 - i) zabezpečením otvoreného prístupu k všetkým recenzovaným publikáciám, pokiaľ ide o výsledky;
 - ii) zodpovednou správou výskumných údajov v rámci akcie a iných výsledkov v súlade so zásadami „vyhl'adateľnosti“, „prístupnosti“, „interoperability“ a „opätovnej použiteľnosti“ (tzv. zásady FAIR), ako aj zabezpečením otvoreného prístupu k nim, pokiaľ by to nebolo v rozpore s oprávnenými záujmami vrátane komerčných záujmov alebo iných obmedzení;
 - f) pokiaľ nie je v pracovnom programe alebo podmienkach výzvy stanovené inak, vypracujú a pravidelne aktualizujú plán správy svojich výsledkov vrátane údajov;
 - g) poskytujú bezplatný prístup k svojim výsledkom na účely vypracúvania, vykonávania a monitorovania politik alebo programov týmto subjektom:
 - i) inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry Únie;
 - ii) vnútroštátne orgány členských štátov, ak sa tak stanovuje v pracovnom programe, podmienkach výzvy alebo dohode o grante.

Článok 33

Obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím a verejné obstarávanie inovačných riešení

1. Grantové akcie môžu zahŕňať alebo mať ako svoj primárny cieľ obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím alebo obstarávanie inovačných riešení. Tieto obstarávania

majú uskutočňovať prijímatelia, ktorí sú verejnými obstarávateľmi alebo súkromnými obstarávateľmi.

2. Postupy obstarávania:

- a) ak ich uskutočňujú verejní obstarávatelia: splňajú pravidlá hospodárskej súťaže a zásady transparentnosti, nediskriminácie, rovnakého zaobchádzania, správneho finančného riadenia, proporcionality, uplatniteľné pravidlá EÚ na posilnenie odolnosti v dodávateľských reťazcoch a odvetvové regulačné požiadavky;
- b) ak ich uskutočňujú súkromní obstarávatelia: splňajú zásady ZFEÚ, pravidlá hospodárskej súťaže a uplatniteľné zmluvné právo, pravidlá EÚ na posilnenie odolnosti v dodávateľských reťazcoch a odvetvové regulačné požiadavky;
- c) môžu povoľovať zadanie viacerých zákaziek v rámci toho istého postupu (využitie viacerých zdrojov);
- d) umožňujú zadávať zákazky ponukám, ktoré predstavujú najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou, pričom sa musí zabrániť konfliktom záujmov.

3. V prípade obstarávania vo fáze pred komerčným využitím sa postup obstarávania môže uskutočniť v dvoch fázach namiesto troch a môže zahŕňať nákup novátorských riešení na zjednodušenie a zrýchlenie implementácie.

4. Môžu sa uplatňovať osobitné podmienky, a to aj pokiaľ ide o miesto výkonu obstaraných služieb, tovaru alebo prác a vlastníctvo výsledkov a prístup k nim. Ako súčasť toho, pokiaľ ide o obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím:

- a) dodávatelia vlastnia prinajmenšom práva duševného vlastníctva k výsledkom, ktoré vytvorili, kým obstarávatelia získajú prinajmenšom bezplatný prístup k výsledkom na vlastné použitie, ako aj bezplatný prístup k výsledkom pre svojich súčasných a budúcich dodávateľov, aby mohli výsledky využívať v prospech obstarávateľov;
- b) v prípade nadmerných závislostí v dodávateľských reťazcoch alebo problémov s dodávateľmi z hľadiska bezpečnosti dodávok, prípadne v núdzových situáciách, keď dodávatelia nedokážu dodávať dostatočné riešenia na uspokojenie širšieho dopytu na trhu EÚ, obstarávatelia majú právo udeliť tretím stranám alebo požadovať od dodávateľov, aby tretím stranám udelili právo na komerčné využitie výsledkov pre obstarávateľa a širšie trhy na nevýhradnom základe a za spravodlivých a primeraných podmienok;
- c) ak dodávatelia v stanovenej lehote komerčne nevyužijú svoje výsledky alebo zneužijú svoje výsledky v rozpore s verejným záujmom, možno od nich vyžadovať, aby svoje vlastníctvo výsledkov previedli na obstarávateľov.

5. Akcie verejného obstarávania uskutočňované Komisiou alebo implementačnými subjektmi môžu mať formu obstarávania vo fáze pred komerčným využitím alebo verejného obstarávania inováčných riešení. Tieto obstarávania uskutočňuje Komisia alebo príslušný implementačný subjekt vo svojom mene alebo spoločne s verejnými obstarávateľmi z členských štátov a pridružených krajín.

Kapitola III

Európska rada pre inovácie

Článok 34

Osobitné pravidlá týkajúce sa Európskej rady pre inovácie

1. V súlade s článkom 20 ods. 2 písm. a) bodom i) nariadenia (EÚ) XXX [Európsky fond pre konkurencieschopnosť] možno granty v rámci nástroja EIC Transformácia udeľovať bez výziev na predkladanie návrhov na účely následného financovania výsledkov dosiahnutých akciami financovanými v rámci programu a nariadenia č. 695/2021 o programe Horizont Európa.
2. Nástroj EIC Akcelerátor podporuje len jednotlivých prijímateľov a jednotlivé subjekty, do ktorých sa investuje a ktoré sú MSP, vrátane startupov a malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou.
3. Návrhy akcií v rámci nástroja EIC Akcelerátor môže predložiť jeden alebo viacero právnych subjektov, ktorých zámerom je zriadiť alebo podporiť potenciálneho príjemcu, a to s predchádzajúcim súhlasom tohto príjemcu. V prípade výberu na financovanie sa dohoda o grante a investičná dohoda podpíšu len s týmto príjemcom.
4. V prípade akcií s kombinovaným financovaním sa prijímateľ a subjekt, do ktorého sa investuje, môžu líšiť v tom zmysle, že subjektom, do ktorého sa investuje, môže byť holdingová alebo materská spoločnosť prijímateľa.
5. Financujúce subjekty vykonávajúce programy Únie, resp. vnútroštátne alebo regionálne programy osvedčené Komisiou môžu priamo predložiť návrh na účely výzvy v rámci nástroja EIC Transformácia alebo EIC Akcelerátor, ak takéto návrhy vyplývajú z projektového preskúmania akcie financovanej z osvedčeného programu a za podmienok stanovených v pracovnom programe EIC (EIC Plug in).
6. Pokiaľ ide o nástroj EIC Akcelerátor, tretie hodnotiace kritériá stanovené v článku 25 ods. 1 sa nahrádzajú úrovňou rizika akcie, kvalitou a efektívnosťou vykonávania a potrebou podpory Únie.
7. Investuje sa do subjektov, ktoré nie sú financovateľné bankami, a spoločne so spoluinvestovaním inými súkromnými investormi. Ak sa však takáto podpora neposkytuje v plnom rozsahu v rámci Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, v záujme ochrany strategických záujmov Únie možno poskytnúť podporu subjektom, do ktorých sa investuje a ktoré sú financovateľné bankami, alebo bez účasti iných investorov.
8. Odchylne od článku 212 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa podmienky týkajúce sa hospodárskej životaschopnosti neuplatňujú na investičné akcie v rámci nástroja EIC Akcelerátor.
9. Akcie s kombinovaným financovaním sa pozastavia, zmenia alebo v riadne odôvodnených prípadoch ukončia, ak sa nedosiahnu merateľné míľniky alebo ak prijímateľ bez riadneho zdôvodnenia odmietne investičnú podporu.
10. Fond EIC môže udeľovať pokračujúce investície:

- a) ak je to potrebné na ochranu strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti Únie alebo
 - b) ak by následné kolá financovania neprebiehali alebo by prebiehali za podstatne menej priaznivých podmienok bez pokračujúcich investícií EIC.
11. V pracovnom programe EIC možno stanoviť dodatočné obmedzenia týkajúce sa udeľovania nadväzujúcej podpory.

Článok 35

Zrušenie

Nariadenie (EÚ) 695/2021 sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2028.

Článok 36

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá až do ukončenia dotknutých akcií vplyv na ich pokračovanie ani zmenu podľa nariadenia (EÚ) č. 695/2021, ktoré sa na tieto akcie aj naďalej vzťahuje až do ich ukončenia.
2. Z finančného krytia programu sa môžu uhrádzať aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebné na zabezpečenie prechodu medzi uvedeným programom a opatreniami prijatými v rámci predchádzajúceho programu podľa nariadenia (EÚ) 2021/695.

Článok 37

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2028.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedička*

*Za Radu
predseda/predsedička*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ A DIGITÁLNY VÝKAZ

1.	RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY	3
1.1.	Názov návrhu/iniciatívy	3
1.2.	Príslušné oblasti politiky	3
1.3.	Ciele	3
1.3.1.	Všeobecné ciele	3
1.3.2.	Špecifické ciele	3
1.3.3.	Očakávané výsledky a vplyv	3
1.3.4.	Ukazovatele výkonnosti	3
1.4.	Návrh/iniciatíva sa týka:	4
1.5.	Dôvody návrhu/iniciatívy	4
1.5.1.	Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy	4
1.5.2.	Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.	4
1.5.3.	Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti	4
1.5.4.	Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi	5
1.5.5.	Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia	5
1.6.	Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy	6
1.7.	Plánované metódy plnenia rozpočtu	6
2.	OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA	8
2.1.	Zásady monitorovania a predkladania správ	8
2.2.	Systémy riadenia a kontroly	8
2.2.1.	Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly	8
2.2.2.	Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie	8
2.2.3.	Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)	8
2.3.	Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam	9
3.	ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY	10
3.1.	Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov	10
3.2.	Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky	12

3.2.1.	Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky	12
3.2.1.1.	Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu	12
3.2.1.2.	Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov	17
3.2.2.	Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov	22
3.2.3.	Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky	24
3.2.3.1.	Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu	24
3.2.3.2.	Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov	24
3.2.3.3.	Celkové rozpočtové prostriedky	24
3.2.4.	Odhadovaná potreba ľudských zdrojov	25
3.2.4.1.	Financovaná zo schváleného rozpočtu	25
3.2.4.2.	Financovaná z vonkajších pripísaných príjmov	26
3.2.4.3.	Celková potreba ľudských zdrojov	26
3.2.5.	Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami	28
3.2.6.	Súlad s platným viacročným finančným rámcom	28
3.2.7.	Príspevky od tretích strán	28
3.3.	Odhadovaný vplyv na príjmy	29
4.	DIGITÁLNE ROZMERY	29
4.1.	Požiadavky digitálneho významu	30
4.2.	Údaje	30
4.3.	Digitálne riešenia	31
4.4.	Posúdenie interoperability	31
4.5.	Opatrenia na podporu digitálneho vykonávania	32

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Rámcový program pre výskum a inovácie (program Horizont Európa)

1.2. Príslušné oblasti politiky

Výskum a inovácie

1.3. Ciele

1.3.1. Všeobecné ciele

V súlade so všeobecnými a špecifickými cieľmi Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť program Horizont Európa posilňuje konkurencieschopnosť EÚ, vedecko-technologickú základňu a rieši globálne výzvy založené na excelentnom výskume a inováciách.

1.3.2. Špecifické ciele

Špecifickými cieľmi programu sú:

- Vytvárať vysokokvalitné vedomosti, zručnosti a atraktívne kariéry pre výskumných pracovníkov a podporovať realizáciu európskeho výskumného priestoru (EVP).
- Zvýšiť mieru celoúijného a medzinárodného kolaboratívneho výskumu, výmeny vedomostí a ich zhodnocovania.
- Zosúladiť priority EÚ, členských štátov a regiónov s cieľom vytvoriť celoeurópsky výskumný a inovačný ekosystém.
- Zmenšiť vnútroštátne a regionálne rozdiely vo výskumných a inovačných kapacitách, zručnostiach a talentoch v snahe posilniť inovačné ekosystémy.
- Zlepšiť pozíciu Únie v oblasti inovácií s osobitným zameraním na strategické technológie a prelomové inovácie, posilniť zavádzanie a zhodnotenie inovačných riešení v záujme podpory konkurencieschopnosti a riešenia kľúčových spoločenských výziev.
- Znížiť riziko a mobilizovať viac súkromného financovania výskumu a inovácií, najmä na podporu špičkových technológií a rozširovanie inovačných startupov a MSP.
- Prispieť k zvýšeniu verejných a súkromných investícií do výskumu a inovácií v členských štátoch, a tým prispieť k dosiahnutiu celkových výdavkov do výskumu a vývoja na úrovni aspoň 3 % hrubého domáceho produktu (HDP) Únie.

1.3.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

- Presadzovať základné hodnoty vedeckej slobody a otvorenosti.
- Rozšíriť vynikajúcu vedomostnú základňu Európy zameraním sa na pridanú hodnotu EÚ.
- Prilákať najlepších výskumných pracovníkov v Európe aj mimo nej pomocou prístupu „Vyberte si Európu“.

- Mobilizovať verejné a súkromné investície v úplne celom reťazci výskumu a inovácií – od základného výskumu až po uplatnenie na trhu.
- Prispieť k preklenutiu inovačnej priepasti, a to najmä podporou inovácií v celej Európe a zvyšovaním súdržnosti medzi schémami financovania z prostriedkov EÚ a investíciami členských štátov.
- Uvoľniť potenciál rozpočtu EÚ na znižovania rizika.
- Zamerať investície na strategické priority EÚ vrátane dekarbonizácie, digitalizácie, bezpečnosti, odolnosti a sociálnej súdržnosti.
- Zlepšiť prístup k finančným prostriedkom EÚ pomocou rýchlejších, užívateľsky orientovaných, zjednodušených a harmonizovaných postupov s cieľom rozšíriť účasť a urýchliť dosahovanie výsledkov.

1.3.4. Ukazovatele výkonnosti

Uved'te ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

Táto iniciatíva sa bude monitorovať prostredníctvom výkonnostného rámca pre rozpočet na obdobie po roku 2027, ktorý je zahrnutý v samostatnom návrhu. Vo výkonnostnom rámci sa stanovuje správa o vykonávaní počas fázy vykonávania programu, ako aj retrospektívne hodnotenie, ktoré má prebehnúť v súlade s článkom 34 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Hodnotenie sa vykoná v súlade s usmerneniami Komisie pre lepšiu právnu reguláciu a bude založené na ukazovateľoch relevantných z hľadiska cieľov programu. Tie tvoria konkrétne, merateľné, dosiahnuteľné, relevantné a časovo ohraničené (tzv. SMART) ukazovatele výstupov, výsledkov a vplyvu na zachytenie pokroku pri dosahovaní špecifických a všeobecných cieľov fondu podľa spôsobov dosahovania vplyvu v krátkodobom, strednodobom, resp. dlhodobom horizonte.

Ukazovatele vplyvu sa monitorujú dlhodobo, orientačne počnúc piatym rokom od začatia programu. Okrem iného zahŕňajú: 1. podiel publikácií medzi poprednými citovanými publikáciami na celosvetovej úrovni; 2. príčinnú súvislosť so zlepšením pracovných podmienok výskumných pracovníkov vrátane plátov; 3. príčinnú súvislosť účasti s rastom obratu vo financovaných súkromných spoločnostiach; 4. príčinnú súvislosť účasti s rastom zamestnanosti vo financovaných súkromných spoločnostiach; 5. odhadovaný čistý vplyv financovania z prostriedkov EÚ na rast HDP v EÚ; 6. odhadovaný čistý vplyv financovania (výskumu a inovácií) z prostriedkov EÚ na celkovú zamestnanosť v EÚ; 7. odhadovaný príspevok k cieľu 3 % výdavkov na výskum a vývoj v EÚ.

1.4. Návrh/iniciatíva sa týka:

novej akcie

novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu¹⁸

predĺženia trvania existujúcej akcie

zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu

¹⁸ Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

EÚ sa nachádza na rozhodujúcej križovatke. Zmena klímy, technologické narušenie, meniaci sa geopolitika a demografické trendy zásadne menia našu spoločnosť a hospodárstvo. Aby si Európa zachovala konkurencieschopnosť, odolnosť, bezpečnosť a jednotu, musí uprednostniť výskum a inovácie. Len investovaním do vedy, posilňovaním postavenia našich občanov a podnikateľov a spoluprácou môžeme vybudovať udržateľnejšiu, bezpečnejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu pre všetkých.

Táto nevyhnutnosť je zdôraznená v správe o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti, v ktorej sa inovácie považujú za ústredný prvok schopnosti Európy znovu dosiahnuť rast produktivity. Správa Enrica Lettu o budúcnosti jednotného trhu a správa Manuela Heitora o budúcnosti politiky EÚ v oblasti výskumu a inovácií takisto zdôraznili potrebu toho, aby EÚ zvýšila úsilie zamerané na inovácie v záujme svojej konkurencieschopnosti, udržateľnosti a bezpečnosti.

Európa musí preklenúť inovačnú priepasť a riešiť svoje slabé stránky, ktoré sa začínajú prekážkami, ktoré lemujú cestu od inovácie až po komercializáciu. Podpora výskumu a inovácií verejným sektorom sa musí zaoberať aj nedostatkami európskeho ekosystému výskumu a inovácií a inovačnej výkonnosti tak na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ.

V reakcii na to sa v tomto návrhu predkladá zjednodušený rámcový program pre výskum a inovácie – Horizont Európa so zmeneným zameraním, ktorého cieľom je posilniť vedeckú a technologickú základňu EÚ, podporiť obeh a využívanie vedomostí, technológií a inovácií a využiť nástroje financovania z prostriedkov EÚ v záujme maximálnej pridanej hodnoty, čím sa dosiahne katalytický účinok na ďalšie verejné a súkromné investície v členských štátoch.

- V nadväznosti na odporúčania v správe o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti bude cieľom programu Horizont Európa:
- zamerať zdroje na strategické priority,
- využiť potenciál verejno-súkromných partnerstiev vďaka zjednodušenému prostrediu,
- zvýšiť podporu prelomových inovácií,
- zjednodušiť prístup prijímateľov k programu.

1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Konkrétne prínosy investícií EÚ v oblasti výskumu a inovácií sú:

- zvýšenie hospodárskeho rastu a konkurencieschopnosti EÚ (napr. sa očakáva, že každé euro financovania z prostriedkov EÚ – prostredníctvom rámcového

programu Horizont Európa – vygeneruje do roku 2045 nárast HDP až o 11 EUR¹⁹),

- vytvorenie nadnárodných a medziodvetvových sietí a nových trhov s pozitívnymi účinkami presahovania vedomostí, so šírením a prenosom technológií v celej Únii s cieľom urýchliť a posilniť zavádzanie nových výrobkov a služieb (napr. európske partnerstvá vytvárajú a podporujú siete v zásadných oblastiach naprieč inštitúciami EÚ, ako aj vnútroštátnymi a regionálnymi inštitúciami a medzi priemyslom a akademickou obcou, čoho príkladom je odvetvie vodíka²⁰),
- združovanie verejných a súkromných zdrojov vrátane kapitálu, talentov a infraštruktúr s cieľom dosiahnuť kritické množstvo (rozsah a komplexnosť) na financovanie ambicióznejších a inovatívnejších projektov – a to aj rozdelením rizika – nevyhnutných na zaujatie vedúceho postavenia na rozvíjajúcich sa trhoch a na riešenie globálnych výziev (napr. iba opatrenia na úrovni EÚ dokážu prekonať riedke rozloženie pacientov postihnutých zriedkavými chorobami, ako aj nedostatok normalizácie a údajov²¹),
- posilnenie vedeckej excelentnosti prostredníctvom celoúnijnej konkurencie a spolupráce, dosiahnutie vplyvov, ktoré ďaleko presahujú rámec toho, čo by sa dalo dosiahnuť na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, zvýšenie efektívnosti a minimalizácia rizika duplicity výskumného úsilia v rámci EÚ (napr. recenzované publikácie financované EÚ sa citujú viac než dvakrát toľko, ako je svetový priemer²²),
- posilnenie podpory a zmobilizovanie súkromných investícií na vznik a rozširovanie trhu prelomových technológií, na ktorom sa tvoria inovácie (napr. Fond EIC vtiahol dodatočné investície do spoločností podporovaných EIC vo výške viac ako 2,6 miliardy EUR s pákovým efektom vyše 3 EUR za každé euro kapitálu investovaného EÚ²³) a stimulovanie hospodárskeho pokroku a konkurencieschopnosti európskych podnikov (napr. firmy, ktoré dostávajú granty EÚ, rastú rýchlejšie ako porovnateľné podniky bez financovania od EÚ – z dôkazov vyplýva nárast zamestnanosti o 20 % a z hľadiska celkových aktív a výnosov o približne 30 %²⁴),
- poskytnutie spoľahlivej vedomostnej základne pre tvorbu politík (napr. práca Medzivládneho panelu OSN o zmene klímy sa opierała v rozsiahlej miere o výskum financovaný EÚ²⁵),
- zvýšenie atraktívnosti EÚ ako miesta na vzdelávanie, výskum, inovácie a podnikanie (napr. financovanie z prostriedkov EÚ uľahčuje mobilitu výskumných pracovníkov a pomáha vytvárať atraktívnejšiu perspektívu pre popredných výskumných pracovníkov z iných častí sveta, ktorí sa chcú premiestniť do EÚ²⁶),

¹⁹ COM(2025) 189 final, 2025, priebežné hodnotenie programu Horizont Európa.

²⁰ Tamže.

²¹ Tamže.

²² COM(2024) 49 final, 2024, hodnotenie *ex post* programu Horizont 2020.

²³ COM(2025) 189 final, 2025, priebežné hodnotenie programu Horizont Európa.

²⁴ COM(2024) 49 final, 2024, hodnotenie *ex post* programu Horizont 2020.

²⁵ Tamže.

²⁶ COM(2025) 189 final, 2025, priebežné hodnotenie programu Horizont Európa.

- pozitívny štrukturálny účinok na vnútroštátne ekosystémy výskumu a inovácií a realizáciu vnútroštátnych reforiem v oblasti výskumu a inovácií (napr. Európska rada pre výskum sa stala celosvetovým vzorom excelentnosti, ktorý podnecuje vnútroštátne a inštitucionálne zmeny s cieľom podporiť a prilákať príjemcov grantov) a uľahčenie stanovovania jednotných noriem a predpisov vo všetkých členských štátoch, ktoré sú zásadné pre oblasti, ako je zdravotná starostlivosť, ochrana životného prostredia a digitálne technológie, čo pomáha pri rozsiahlejšom šírení prínosov výskumu a inovácií (príkladom sú napr. viaceré európske partnerstvá²⁷).

1.5.3. *Poznanky získané z podobných skúseností v minulosti*

Rámcové programy EÚ vytvorili významné a dlhodobé vplyvy, ako to ukazujú nadväzujúce hodnotenia, odkedy EÚ začala investovať do výskumu a inovácií v roku 1984. Aj keď európske programy výskumu a inovácií boli úspešné, treba sa poučiť z minulosti, zo spätnej väzby zainteresovaných strán a z analytických štúdií. K výskumu, inováciám a vzdelávaniu by sa malo pristupovať koordinovanejším spôsobom a v súlade s inými politikami a výsledky výskumu by sa mali lepšie šíriť a zhodnocovať v nových produktoch, postupoch a službách. Treba ďalej posilniť monitorovanie a hodnotenie vrátane integrácie všetkých častí programu do centrálného monitorovacieho systému. Pokiaľ ide o záverečné hodnotenie, treba zvýšiť dôraz na strednodobé a dlhodobé ukazovatele výsledkov a vplyvov, ako aj na dlhodobé vplyvy predchádzajúcich rámcových programov.

V oznámení o priebežnom hodnotení programu Horizont Európa bolo identifikovaných niekoľko oblastí, v ktorých treba dosiahnuť zlepšenie. Zistenia priebežného hodnotenia programu Horizont Európa vychádzali z rozsiahlej spätnej väzby od zainteresovaných strán a zo strategických odporúčaní expertnej skupiny Komisie o priebežnom hodnotení.

Dajú sa zhrnúť takto:

- a) podpora prelomových inovácií;
- b) pokračovanie v zjednodušovaní, pričom všetky nové zmeny by sa mali otestovať prostredníctvom experimentov v oblasti politiky;
- c) pokračovanie v medzinárodnej spolupráci so zameraním úsilia na konkrétne krajiny (svetových lídrov);
- d) umocnenie pákového efektu partnerstiev;
- e) posilnenie synergií s inými programami financovania z prostriedkov EÚ a politikami EÚ v oblasti zavádzania a šírenia inovácií;
- f) zjednodušenie zložitých mechanizmov správy a riadenia a zvýšenie flexibility pri reakcii na núdzové situácie;
- g) pokračovanie v podpore žien v oblasti výskumu a inovácií.

h) *Racionalizácia prostredia financovania tak, aby sa predišlo prekryvaniu jednotlivých častí programu.*

1.5.4. *Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

Svojou interakciou v rámci fondu pre konkurencieschopnosť môže mobilizovať dodatočné verejné a súkromné investície do výskumu a inovácií; prispievať

²⁷

Tamže.

k ďalšiemu posilňovaniu európskeho prostredia v oblasti výskumu a inovácií a urýchliť komercializáciu a šírenie inovácií. Programy na úrovni Únie môžu takisto podporovať tvorbu politiky a ciele politiky.

Výskum a inovácie si vzhľadom na svoj dlhodobý charakter, pre ktorý je typický prístup zdola nahor, vyžadujú nezávislý, integrovaný a predvídateľný samostatný program, ktorý zabezpečí správne podmienky na podnecovanie nových myšlienok a ich uvedenie na trh. Na umožnenie prelomových riešení je nevyhnutné zachovať nezávislosť výskumu a inovácií a zabezpečiť kontinuitu financovania. Program „Horizont Európa“ si preto napriek svojej úzkej prepojenosti s fondom pre konkurencieschopnosť zachoval svoj nezávislý právny základ, ktorý sa vyžaduje v zmysle článku 182 ZFEÚ, ako aj svoju značku a pozitívnu medzinárodnú povesť, pričom ako dôveryhodný rámec pre excelentnosť, spoluprácu a vplyv buduje na svojom dlhodobom preukázanom úspechu.

Tento právny akt vytvára práva a povinnosti pre prijímateľov, ktoré sú záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch Únie. *1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia*

[zatiaľ neurčené]

[...]

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

obmedzené trvanie

- v platnosti od 1. januára 2028 do 1. januára 2034
- Finančný vplyv trvá od roku 2028 do roku 2034 v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov a od roku 2028 do roku 2040 v prípade platobných rozpočtových prostriedkov.

neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR
- a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu²⁸

Priame riadenie na úrovni Komisie

- prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- prostredníctvom výkonných agentúr

Zdieľané riadenie s členskými štátmi

Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'ite),
- Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- verejnoprávne subjekty,
- súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú im poskytnuté primerané finančné záruky,
- súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte,
- subjekty usadené v členskom štáte, spravované súkromným právom členského štátu alebo právom Únie, ktoré môžu byť v súlade s pravidlami platnými v jednotlivých odvetviach poverené implementáciou finančných prostriedkov Únie alebo rozpočtových záruk, pokiaľ sú takéto subjekty kontrolované verejnoprávnymi subjektmi alebo súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby a sú im poskytnuté primerané finančné záruky v podobe spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti zo strany kontrolných subjektov alebo rovnocenné finančné záruky, ktoré môžu byť v prípade každej akcie obmedzené na maximálnu sumu podpory Únie.

²⁸ Vysvetlenie metód plnenia rozpočtu a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

Poznámky

[...]

[...]

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Zásady monitorovania a predkladania správ týkajúce sa tohto programu sa budú riadiť požiadavkami stanovenými v nariadení xxx [nariadenie o výkonnosti].

Pokrok programu pri dosahovaní jeho cieľov sa bude merať v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte na základe niekoľkých spôsobov dosahovania vplyvu. V relevantných prípadoch sa použijú spoločné ukazovatele v zmysle nariadenia o monitorovaní výkonnosti VFR, a to najmä tie ukazovatele, ktoré boli sledované aj pri predchádzajúcich rámcových programoch. Pravidlá podávania správ pre účastníkov boli navrhnuté s uvedenými ukazovateľmi, ale aj s vedomým zámerom obmedziť administratívnu záťaž účastníkov. Kdekoľvek je to možné, budú údaje zhromažďované z otvorených zdrojov. Všetky údaje o procesoch riadenia (aplikácie, miery úspešnosti, čas na udelenie grantu, typ prijímateľov atď.) budú zbierané a uchovávané a sprístupnené v reálnom čase prostredníctvom špecializovaného úložiska údajov. Referenčný systém (CORDA) dnes funguje dobre a je dostupný pre členské štáty a iné zainteresované subjekty. Vypracuje sa správa obsahujúca informácie o procesoch riadenia (od prvého roka) a postupne informácie o výstupoch a výsledkoch. Hodnotenia programov a správy o vykonávaní sa plánujú a uverejnia sa v súlade so spoločnými ustanoveniami. Vplyvy programu – v nadväznosti na dlhodobejšie ukazovatele – sa budú posudzovať len v rámci hodnotení. Priame akcie JRC sa navyše hodnotia interne prostredníctvom ročného interného hodnotenia a externe prostredníctvom partnerského preskúmania viacerými najlepšími odborníkmi vybranými po konzultácii so správnu radou JRC.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Rámcový program pre výskum a inovácie sa bude vykonávať prostredníctvom priameho a nepriameho riadenia. Pokiaľ ide o hlavné smery vykonávania, oproti programu Horizont Európa nenastali žiadne podstatné zmeny. Opatrenia na zjednodušenie zavedené v rámci programu Horizont Európa sa ďalej rozširujú. Financovanie projektov formou jednorazových platieb sa stane štandardným modelom. Vo zvyšných výnimočných prípadoch financovania na základe skutočných nákladov sa osobné náklady určujú systémom jednotkových nákladov. Tieto dve opatrenia prispievajú k minimalizácii zraniteľnosti voči finančným chybám.

Všeobecná maximálna lehota na udelenie grantu sa skrátí z ôsmich mesiacov na sedem mesiacov. Spoločné implementačné centrum ďalej poskytuje nákladovo efektívne služby všetkým útvarom Komisie zodpovedným za vykonávanie rámcových programov. Overovanie právnych subjektov a správa hodnotiacich expertov zostanú centralizované vo Výkonnej agentúre pre výskum, čím sa dosiahnu úspory z rozsahu a zabezpečí sa efektívna organizácia hodnotení. Stratégia kontroly je založená na:

- postupoch výberu najlepších projektov a ich premietnutia do právnych nástrojov,
- riadení projektov a zákaziek počas celého trvania každého projektu, – *ex ante* kontrolách v prípade 100 % nárokov,

- osvedčeniach o finančných výkazoch nad určitú prahovú hodnotu a osvedčovaní metodík na výpočet jednotkových nákladov alebo *ex ante* posúdení v prípade veľkej výskumnej infraštruktúry na dobrovoľnom základe,
- *ex post* auditoch (reprezentatívne a založené na riziku) na vzorke uhradených nárokov v prípade grantov v rámci modelu skutočných nákladov,
- pravidelných projektových preskúmaniach technickej implementácie a výsledkov v prípade všetkých grantov,
- *ex post* technických preskúmaniach vzorky grantov.

Pri nepriamom riadení Komisia využije nasledujúce orgány na plnenie rozpočtu, ak je to primerané a nákladovo efektívne a prináša to silný pákový efekt: – inštitucionalizované európske partnerstvá (článok 185 alebo 187 ZFEÚ). Tieto orgány podliehajú pravidelným hodnoteniam, aby sa zabezpečilo, že budú naďalej vyhovovať dosahovaniu cieľov programu. Stratégie kontroly pre dohľad orgánov pôsobiacich v rámci nepriameho riadenia boli alebo budú vypracované. Pri priamom riadení sa Komisia bude naďalej vo veľkej miere spoliehať na výkonné agentúry vytvorené v súlade s nariadením Rady č. 58/2003. Delegovanie činností na výkonné agentúry podlieha povinnej nezávislej analýze nákladov a prínosov *ex ante* a výkonné agentúry sa podrobujú pravidelným hodnoteniam, ktoré vykonávajú externí odborníci. V uvedenej analýze nákladov a prínosov sa zohľadnia aj náklady na kontrolu a dohľad. V priebežných hodnoteniach, ktoré sa vykonali v rokoch 2012 a 2015, sa potvrdzuje vysoká efektívnosť a pridaná hodnota výkonných agentúr pri implementácii programu.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmiernenie*

Základný model financovania v rámci programu Horizont Európa spočívajúci v úhrade skutočných oprávnených nákladov bol postupne nahradený čoraz častejším využívaním financovania projektov formou jednorazových platieb s cieľom dosiahnuť úroveň 50 % rozpočtu za posledný rok programu Horizont Európa. Nadväzuje to na vyhlásenia Európskeho dvora audítorov, napr. v jeho výročnej správe za rok 2016, že „hlavným rizikom z hľadiska riadnosti operácií je, že príjemcovia vykážu neoprávnené náklady, ktoré [sa pred úhradou neodhalia ani neopravia]“, pričom odporúča rozsiahlejšie využívanie zjednodušeného vykazovania nákladov. V prípade grantov sa reprezentatívna miera chybovosti programu Horizont 2020 odhadla na –3,86 % s tzv. zvyškovou chybovosťou na úrovni –1,92 % so zohľadnením všetkých prípadov vymáhania a korekcií, ktoré sa uskutočnili alebo sa uskutočnia. Miery chybovosti však boli nižšie v tých častiach programu, kde bolo možné vo väčšej miere využívať možnosti zjednodušeného vykazovania nákladov a/alebo do ktorých bola zapojená malá a stabilná skupina prijímateľov. K tomu patrili granty Európskej rady pre výskum a akcie Marie Curie.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Užší odhad nákladov na systém kontroly (hodnotenie, výber, riadenie projektov, *ex ante* a *ex post* kontrola) je v rozsahu 2 – 4 % v rámci útvarov Komisie zodpovedných za implementáciu predchádzajúcich rámcových programov na rok 2024 (vrátane nákladov na riadenie programov Horizont 2020 a Horizont Európa). Toto sa považuje za primeranú cenu vzhľadom na úsilie potrebné na zabezpečenie

dosiahnutia cieľov a na počet súvisiacich transakcií. Očakávané riziko chybovosti pri platbách za granty s modelom financovania založeným na úhrade neoprávnených nákladov je 2,5 – 3,5 %. Riziko výskytu chýb pri uzavretí (po vplyve kontrol a korekcií) je približne (ale nie nevyhnutne nižšie ako) 2 % v prípade programu Horizont 2020 a nižšie ako 2 % v prípade programu Horizont Európa. Očakávané riziko výskytu chýb pri grantoch s modelom financovania založeným na financovaní jednorazovými platbami je takmer 0 % (pri platbe a uzavretí). Celkové očakávania týkajúce sa miery chybovosti závisia od rovnováhy medzi dvoma metódami financovania (úhrada oprávnených nákladov a jednorazové platby). Cieľom Komisie je uplatňovať model financovania založený na jednorazových platbách, ak je to vhodné, pričom do roku 2027 plánuje dosiahnuť 50 % rozpočtu pre výzvy. Hlavným dôvodom prijatia tohto modelu financovania však nebude zníženie chybovosti, ale dosiahnutie všetkých cieľov programu.

Tento scenár je založený na predpoklade, že opatrenia na zjednodušenie sa nebudú v rozhodovacom procese významne meniť. Poznámka: tento oddiel sa týka len postupov riadenia grantu (v rôznych spôsoboch riadenia), v oblasti administratívnych a operačných výdavkov implementovaných prostredníctvom postupov verejného obstarávania by riziko chybovosti pri platbe a uzavretí malo byť pod 2 %.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Útvary, ktorým je zverené plnenie rozpočtu v oblasti výskumu a inovácie, sa zaviazali bojovať proti podvodom vo všetkých fázach procesu riadenia grantov. Vypracovali a vykonávajú spoločné i odvetvové stratégie boja proti podvodom vrátane posilneného využívania spravodajských informácií, a to najmä pomocou vyspelých IT nástrojov, odbornej prípravy a informácií pre zamestnancov, ako aj prezentácií na zvyšovanie povedomia prijímateľov grantov a národných kontaktných bodov. Toto úsilie bude pokračovať a činnosti v oblasti boja proti podvodom a posudzovania rizík sa budú ďalej posilňovať vďaka aktuálnemu vývoju realizovanému ústrednými útvarmi korporátneho nástroja na hodnotenie rizika ARACHNE. Celkovo by navrhované opatrenia aj naďalej mali mať pozitívny vplyv na boj proti podvodom, najmä väčší dôraz na kontroly založené na riziku od obdobia programu Horizont Európa, ktoré budú prínosom pre nový program, a posilnené vedecké hodnotenie a kontrolu. Spoločná stratégia útvarov Komisie, výkonných agentúr a spoločných podnikov, ktoré sú zodpovedné za vykonávanie rámcových programov pre výskum a inovácie, pre boj proti podvodom v oblasti výskumu a inovácií, ktorá sa vzťahuje na granty, bola aktualizovaná s cieľom pokryť riziká súvisiace so zjednodušeným vykazovaním nákladov a bude sa ďalej aktualizovať na základe získaných poznatkov a uzavretých prípadov úradu OLAF. Malo by sa zdôrazniť, že rozsah zistených podvodov je neustále veľmi malý v pomere k celkovým výdavkom na výskum a inovácie, napriek tomu sú útvary poverené plnením rozpočtu na výskum a inovácie aj naďalej plne odhodlané proti nim bojovať. Právnymi predpismi sa zabezpečí, aby audity, preskúmania a vyšetrovania mohli vykonávať útvary Komisie vrátane Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF), ako aj Európskej prokuratúry (EPPO) s použitím štandardných ustanovení, ktoré sa už používajú v rámci programu Horizont Európa.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Požadované nové rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP	krajín EZVO	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy
2	[04 01 02] – Podporné výdavky na program Horizont Európa	NRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE
2	[04 03 01] – Excelentná veda	DRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE
2	[04 03 02] – Konkurencieschopnosť a spoločnosť	DRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE
2	[04 03 03] – Inovácie	DRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE
2	[04 03 04] – Európsky výskumný priestor	DRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	NIE

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

3.2.1.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	Číslo	2
---	--------------	---

			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2028 – 2034 SPOLU	
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
			Operačné rozpočtové prostriedky								
[04 03 01] – Excelentná veda	Závazky	(1a)	4 093	6 343	6 616	6 773	6 701	6 812	6 741	44 079	
	Platby	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	
[04 03 02] – Konkurencieschopnosť a spoločnosť	Závazky	(1b)	7 042	10 918	11 387	11 659	11 537	11 729	11 604	75 876	
	Platby	(2b)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	
[04 03 03] – Inovácie	Závazky	(1a)	3 600	5 581	5 821	5 960	5 897	5 994	5 932	38 785	
	Platby	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	
[04 03 04] – Európsky výskumný priestor	Závazky	(1b)	1 508	2 341	2 441	2 499	2 472	2 513	2 488	16 262	
	Platby	(2b)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	
			Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov²⁹								
[04 01 02] – Podporné výdavky na program Horizont Európa		(3)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	
Rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	= 1a + 1b + 3	16 243	25 183	26 265	26 891	26 607	27 048	26 765	175 002	
	Platby	= 2a + 2b + 3	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	
			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2028 – 2034 SPOLU	
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		

²⁹ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	(4)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Platby	(5)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 2 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Platby	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000

			Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU (všetky operačné okruhy)	Závazky	(4)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Platby	(5)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU (všetky operačné okruhy)		(6)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 3 viacročného finančného rámca SPOLU (referenčná suma)	Závazky	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Platby	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000

Okruh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“ [Potrebné rozpočtové prostriedky by sa mali stanoviť na základe údajov o ročných priemerných nákladoch, ktoré sú k dispozícii na príslušných webových stránkach BUDGpedia.]
------------------------------------	---	---

GR: <.....>		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
• Ľudské zdroje		0	0	0	0	0	0	0	0
• Ostatné administratívne výdavky		0	0	0	0	0	0	0	0
GR <.....> SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0	0	0	0	0	0	0	0
GR: <.....>		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
• Ľudské zdroje		0	0	0	0	0	0	0	0
• Ostatné administratívne výdavky		0	0	0	0	0	0	0	0
GR <.....> SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 4 viacročného finančného rámca SPOLU		0	0	0	0	0	0	0	0
		(Závázky spolu = Platby spolu)							

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 4	Závázky	0	0	0	0	0	0	0	0
viacročného finančného rámca SPOLU	Platby	0	0	0	0	0	0	0	0

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

			Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 4			Závazky							
viacročného finančného rámca SPOLU			Platby							
			Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	(4)								
	Platby	(5)								
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)								
Rozpočtové prostriedky OKRUHU <...> viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	= 4 + 6								
	Platby	= 5 + 6								
			Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
Operačné rozpočtové prostriedky	Závazky	(4)								

SPOLU			Platby	(5)										
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU				(6)										
Rozpočtové prostriedky OKRUHU <....> viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky		= 4 + 6											
	Platby		= 5 + 6											
					Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU		
• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU (všetky operačné okruhy)	Závazky		(4)											
	Platby		(5)											
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU (všetky operačné okruhy)				(6)										
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 6 viacročného finančného rámca SPOLU (referenčná suma)	Závazky		= 4 + 6											
	Platby		= 5 + 6											

Okruh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“ ³⁰
---	----------	---

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

GR: <.....>	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
• Ľudské zdroje								

³⁰ Potrebne rozpočtové prostriedky by sa mali stanoviť na základe údajov o ročných priemerných nákladoch, ktoré sú k dispozícii na príslušných webových stránkach BUDGpedia.

• Ostatné administratívne výdavky									
GR <.....> SPOLU	Rozpočtové prostriedky								

GR: <.....>	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
• Ľudské zdroje								
• Ostatné administratívne výdavky								
GR <.....> SPOLU								

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)								
---	--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 7	Závazky							
viacročného finančného rámca SPOLU	Platby							

3.2.2. Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov (v prípade decentralizovaných agentúr nevyplňať)

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uveďte ciele a výstupy			Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)	SPOLU
VÝSTUPY								

↓	Druh ³¹	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet spolu	Náklady spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1 ³² ...																		
- Výstup																		
- Výstup																		
- Výstup																		
Špecifický cieľ č. 1 medzisúčet																		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2...																		
- Výstup																		
Špecifický cieľ č. 2 medzisúčet																		
SPOLU																		

Ukazovatele výstupov a výsledkov na účely monitorovania dosiahnutého pokroku a úspechov tohto programu budú zodpovedať spoločným ukazovateľom stanoveným v nariadení xxx [nariadenie o výkonnosti].

³¹ Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

³² Ako je uvedené v bode 1.3.2. „Špecifické ciele...“

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

3.2.3.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	SPOLU 2028 – 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
OKRUH 7								
Ludské zdroje	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Ostatné administratívne výdavky	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Medzisúččet OKRUHU	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Mimo OKRUHU 7								
Ludské zdroje	625,906	653,293	682,926	714,991	749,687	787,229	827,851	5041,883
Ostatné administratívne výdavky	421,944	506,573	602,561	711,464	835,052	975,331	1134,583	5187,508
Medzisúččet mimo OKRUHU 7	1047,851	1159,866	1285,487	1426,455	1584,738	1762,560	1962,435	10229,391
SPOLU								
	1047,851	1159,866	1285,487	1426,455	1584,738	1762,560	1962,435	10229,391

3.2.4. Odhadovaná potreba ľudských zdrojov

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

3.2.4.1. Financovaná zo schváleného rozpočtu

odhady sa vyjadrujú v ekvivalente plného pracovného času³³

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci) ³⁴							
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	0	0	0				0
20 01 02 03 (delegácie EÚ)	0	0	0				0
01 01 01 01 (nepriamy výskum) ³⁵	1439	1557	1684	1823	1972	2134	2309

³³ Pod tabuľkou spresnite, koľko ekvivalentov plného pracovného času v rámci uvedeného počtu je už pridelených na riadenie akcie a/alebo môže byť prerozdelených v rámci vášho GR a aké sú vaše čisté potreby.

³⁴ Tieto číselné údaje zahŕňajú len potrebných zamestnancov na generálnych riaditeľstvách a nezahŕňajú zamestnancov, ktorí budú potrební vo výkonných agentúrach, spoločných podnikoch a iných decentralizovaných orgánoch, ani ďalších zamestnancov platených z príspevkov budúcich pridružených krajín.

³⁵ Východiskom je počet ekvivalentov plného pracovného času v roku 2027, ktorý sa každoročne zvyšuje úmerne k úrovni rozpočtu programu Horizont Európa 2028 – 2034 na daný rok a je obmedzený na 75 % zvýšenia, aby sa zohľadnil očakávaný nárast efektívnosti.

01 01 01 11 (priamy výskum) ³⁶	1261	1261	1261	1261	1261	1261	1261
Iné rozpočtové riadky (uved'te)	0	0	0				0
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)							
20 02 01 (ZZ, VNE z celkového finančného krytia)	0	0	0				0
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE a PED v delegáciách EÚ)	0	0	0				0
Riadok administratívnej podpory [XX.01.YY.YY] – ústredie delegácie EÚ	0	0	0				0
01 01 01 02 (ZZ, VNE – nepriamy výskum) ³⁷	627	679	734	794	860	930	1006
01 01 01 12 (ZZ, VNE – priamy výskum) ³⁸	545	545	545	545	545	545	545
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Okruh 7	0	0	0				0
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Mimo okruhu 7	0	0	0				0
SPOLU	0	0	0				0

Potreby ľudských zdrojov pokrývajú zamestnanci, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie, a v prípade potreby spolu s dodatočne pridelenými zamestnancami, ktorých možno poskytnúť riadiacim generálnym riaditeľstvám so zreteľom na zvýšené finančné krytie programu v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a vzhľadom na rozpočtové obmedzenia. Tento počet zamestnancov nezahŕňa ani ním nie je dotknutý počet zamestnancov potrebných pre výkonné agentúry alebo vykonávacie subjekty.

3.2.4.3. Celková potreba ľudských zdrojov

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY + VONKAJŠIE PRIPÍSANÉ PRÍJMY SPOLU			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)								
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	0	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (delegácie EÚ)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (nepriamy výskum)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (priamy výskum)	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te)	0	0	0	0	0	0	0	0
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)								
20 02 01 (ZZ, VNE z celkového finančného krytia)	0	0	0	0	0	0	0	0

³⁶ Východiskom je počet ekvivalentov plného pracovného času v roku 2027, ktorý je v danom období stabilný.

³⁷ Východiskom je počet ekvivalentov plného pracovného času v roku 2027, ktorý sa každoročne zvyšuje úmerne k úrovni rozpočtu programu Horizont Európa 2028 – 2034 na daný rok a je obmedzený na 75 % zvýšenia, aby sa zohľadnil očakávaný nárast efektívnosti.

³⁸ Východiskom je počet ekvivalentov plného pracovného času v roku 2027, ktorý je v danom období stabilný.

20 02 03 (ZZ, MZ, VNE a PED v delegáciách EÚ)		0	0	0	0	0	0	0
Riadok administratívnej podpory [XX.01.YY.YY]	- ústredie	0	0	0	0	0	0	0
	- delegácie EÚ	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (ZZ, VNE – nepriamy výskum)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (ZZ, VNE – priamy výskum)		0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Okruh 7		0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Mimo okruhu 7		0	0	0	0	0	0	0
SPOLU		0	0	0	0	0	0	0

3.2.5. Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami

Povinné: v nasledujúcej tabuľke by mal byť uvedený najlepší odhad investícií súvisiacich s digitálnymi technológiami, ktoré sú súčasťou návrhu/iniciatívy.

Vo výnimočných prípadoch, ak je to potrebné na účely vykonávania návrhu/iniciatívy, by sa v určenom riadku mali uviesť rozpočtové prostriedky okruhu 7.

Rozpočtové prostriedky okruhov 1 – 6 by sa mali uvádzať ako „Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT“. Tieto výdavky sa týkajú operačného rozpočtu, ktorý sa má použiť na opätovné použitie/nákup/vývoj IT platforiem/nástrojov priamo spojených s vykonávaním iniciatívy a investíciami, ktoré s nimi súvisia (napr. licencie, štúdie, uchovávanie údajov atď.). Informácie uvedené v tejto tabuľke by mali byť v súlade s podrobnými údajmi uvedenými v oddiele 4 „Digitálne rozmery“.

Digitálne a IT rozpočtové prostriedky SPOLU	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
OKRUH 7								
IT výdavky (organizácie)	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet OKRUHU 7	0	0	0	0	0	0	0	0
Mimo OKRUHU 7								
Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000
Medzisúčet mimo OKRUHU 7	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000
SPOLU	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000

Výdavky na politiky IT by mali predstavovať 0,5 % celkových výdavkov programu.

Digitálne a IT rozpočtové prostriedky SPOLU	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2021 – 2027

	2024	2025	2026	2027	SPOLU
OKRUH 7					
IT výdavky (organizácie)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Medzisúčet OKRUHU 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mimo OKRUHU 7					
Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Medzisúčet mimo OKRUHU 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SPOLU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh/iniciatíva:

- môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v rámci príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR).
- si vyžaduje použitie nepridelenej rezervy v rámci príslušného okruhu VFR a/alebo použitie osobitných nástrojov vymedzených v nariadení o VFR.
- si vyžaduje revíziu VFR.

3.2.7. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami
- zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU ³⁹	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:
 - vplyv na vlastné zdroje
 - vplyv na iné príjmy

³⁹ Dvojstranné dohody o pridružení ešte nie sú stanovené. Príspevky pridružených krajín sa pripočítajú k sumám uvedeným v tomto legislatívnom finančnom výkaze.

– uvedte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov:	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁴⁰			
		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2034
Článok					

Rozpočtový riadok príjmov:	Vplyv návrhu/iniciatívy						
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Položka	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

V prípade pripísaných príjmov uvedte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

01.02XX Rozpočtové prostriedky pochádzajúce z príspevkov tretích strán

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

Tretie krajiny môžu prispieť do programu prostredníctvom asociačných dohôd. Podmienky určujúce výšku finančného príspevku budú stanovené v dohodách o pridružení s každou krajinou a zabezpečia automatickú korekciu akejkoľvek významnej nerovnováhy v porovnaní so sumou, ktorú subjekty so sídlom v pridruženej krajine získajú prostredníctvom účasti na programe, berúc do úvahy náklady na riadenie programu.

⁴⁰ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.

4. **DIGITÁLNE ROZMERY**

V rámci programu Horizont Európa sa používajú korporátne nástroje opísané v legislatívnom finančnom a digitálnom výkaze Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, na ktorý sa krížovo vzťahujú odkazy týkajúce sa všetkých digitálnych rozmerov.